

2016-2030

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SIEDLEC

Gmina Siedlec

ul. Zbąszyńska 17, 64-212 Siedlec

www.siedlec.pl

Siedlec, listopad 2016

FUNDACJA „PARTNERZY DLA SAMORZĄDU”, POZNAŃ

www.partners.org.pl

Szanowni Państwo,

W maju 2016 roku podjęliśmy decyzję o przystąpieniu do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Siedlec na lata 2016-2030.

Zakończenie obowiązywania poprzedniej strategii oraz dynamiczne zmiany zarówno wewnątrz samej Gminy, jak i w jej otoczeniu (zwłaszcza uruchomienie nowych unijnych środków dotacyjnych w perspektywie finansowej 2014-2020), wymagają podsumowania i oceny dotychczasowych dokonań oraz sporządzenia, zatwierdzenia i realizacji nowej Strategii. Z jednej strony uwzględnia ona kierunki rozwoju i zamierzenia, zapisane w dotychczasowych dokumentach planistycznych, a z drugiej strony bierze pod uwagę nowe wyzwania, wynikające z rosnących potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

W opracowaniu szczególna uwaga została zwrócona na wypracowanie kluczowych priorytetów i kierunków rozwoju Gminy, a szczególnie kwestie sprostania oczekiwaniom mieszkańców odnośnie rozbudowy infrastruktury komunalnej i społecznej, wspierania lokalnej przedsiębiorczości oraz zapewnienia rozwoju usług społecznych na jak najwyższym poziomie.

Prace, związane z formułowaniem kierunków rozwoju Gminy i sposobów realizacji zamierzeń, były prowadzone przez szeroki zespół osób, zarówno pracowników Urzędu Gminy i jednostek gminnych, radnych, jak i reprezentantów różnych organizacji i instytucji, które na co dzień z nami współpracują. Ponadto każdy z mieszkańców miał możliwość zabrania głosu poprzez wypełnienie kwestionariusza ankietowego.

Zespół przygotowujący Strategię zdaje sobie sprawę z konieczności ciągłego udoskonalania powstałego programu strategicznego. Strategia nie jest bowiem dokumentem zarządzania operacyjnego, który tak jak budżet Gminy, musi być w 100% wykonany. Jest to plan zamierzeń, pokazujący kierunki rozwoju Gminy. Jego wykonanie zależy od wielu instytucji i zewnętrznych czynników. Pokazuje on jednak faktyczne możliwości Gminy w roku 2016 i stanowi kontynuację dotychczasowego, wieloletniego procesu rozwoju. Wyznaczone projekty realizacyjne będą zapewne modyfikowane przez zmieniające się warunki zewnętrzne, ale zawsze powinny być zbieżne z misją Gminy, która mówi o rozwoju różnych form przedsiębiorczości oraz dążeniu do zapewnienia dobrych warunków życia wszystkim mieszkańcom przy wykorzystaniu istniejących zasobów i pojawiających się szans.

Na koniec składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom, które przyczyniły się do powstania dokumentu Strategii.

Jacek Kolesiński
Wójt Gminy Siedlec

**Osoby, które brały udział w pracach nad opracowaniem
Strategii Rozwoju Gminy Siedlec na lata 2016-2030 to:**

Imię i nazwisko	Funkcja/instytucja
Andrzej Kaźmierczak	Przewodniczący Rady Gminy Siedlec
Robert Winiarz	Przewodniczący Komisji Oświaty, Kultury, Sportu, Zdrowia i Opieki Społecznej
Andrzej Skiba	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
Ewa Weil	Przewodniczący Komisji Finansów i Budżetu
Róża Olejniczak	Radna Rady Gminy Siedlec
Jacek Kolesiński	Wójt Gminy Siedlec
Hieronim Birk	Z-ca Wójta Gminy Siedlec
Krystyna Lewandowska	Skarbnik Gminy Siedlec
Joanna Domin	Urząd Gminy Siedlec – kierownik referatu
Agnieszka Kaspercak	Urząd Gminy Siedlec – kierownik referatu
Maria Zboralska	Urząd Gminy Siedlec – kierownik referatu
Ewa Woś	Urząd Gminy Siedlec – biuro promocji
Monika Młodystach	Urząd Gminy Siedlec / GKRPA Siedlec
Agnieszka Kędziora	Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury
Katarzyna Lach	Gminny Ośrodek Kultury
Beata Wieczorek	Kierownik OPS
Lucyna Birk	Specjalista pracy socjalnej OPS
Bernadeta Hanysz	Specjalista pracy socjalnej OPS
Maciej Brudło	Prezes ZEUK Sp. z o.o.
Witold Jasztal	Dyrektor Gminnego Zespołu Obsługi Ekonomiczno – Administracyjnej Szkół i Placówek w Siedlcu
Dorota Brudło	Dyrektor ZSPiG w Siedlcu
Małgorzata Sobel	Dyrektor ZSPiG w Tuchorzy
Andrzej Wieczorek	Dyrektor ZPSPiG w Chobienicach
Alicja Iwasiewicz	Dyrektor ZPSPiG w Belęcinie
Agnieszka Nowicka	Dyrektor ZPSPiG w Kopanicy
Regina Włodarczyk	Dyrektor Przedszkola w Tuchorzy
Teresa Sobkowiak	Dyrektor Przedszkola w Siedlcu
Halina Cebłowska	Dyrektor Przedszkola w Starej Tuchorzy
Bogumiła Rychła	Dyrektor Przedszkola w Jażyńcu
Jadwiga Hirt	Sołtys wsi Grójec Wielki
Urszula Piątysek	Sołtys wsi Reklin-Reklinek
Agnieszka Doulgeris	Sołtys wsi Wielka Wieś
Tadeusz Monkiewicz	Sołtys wsi Nowa Tuchorza

Tadeusz Tomys	Kierownik Posterunku Policji w Siedlcu
Halina Schwandt	PZERiR – Koło w Siedlcu
Cecylia Brembor	PZERiR – Koło w Siedlcu
Teresa Leśnik	PZERiR – Koło w Siedlcu
Dariusz Fornalkiewicz	Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Siedlcu
Waldemar Prządka	Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Siedlcu
Artur Hałuszczak	Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Siedlcu
Stanisław Strażyński	Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Siedlcu
Dariusz Utrata	Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Siedlcu
Maciej Tomalik	Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Siedlcu
Damian Zalisz	Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Siedlcu
Stanisław Dochniak	Przedsiębiorca
Patryk Dochniak	Przedsiębiorca
Maciej Nowotnik	Przedsiębiorca
Antoni Hirt	Przedsiębiorca
Aleksandra i Henryk Rak	Przedsiębiorca
Krzysztof Woga	Przedsiębiorca
Tadeusz Czerniak	Przedsiębiorca
Milena Ball	Uczennica III kl. Gimnazjum w Siedlcu
Klaudia Dolata	Uczennica III kl. Gimnazjum w Siedlcu
Kinga Kowalewska	Uczennica III kl. Gimnazjum w Siedlcu
Dominik Tomaszewski	Uczeń III kl. Gimnazjum w Siedlcu
Mateusz Łukaszewski	Uczeń III kl. Gimnazjum w Siedlcu
Kacper Przybyła	Uczeń III kl. Gimnazjum w Siedlcu

Koordynatorem prac nad opracowaniem dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Siedlec był pan Hieronim Birk – Zastępca Wójta Gminy Siedlec.

Eksperci Fundacji „Partnerzy dla Samorządu”:
Radosław Szarleja, Marta Kamińska

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	5
1. PROCES I METODY OPRACOWANIA STRATEGII	6
1.1. PROCES TWORZENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEDLEC	6
1.2. STRUKTURA STRATEGII	8
2. PODSTAWOWE DANE O GMINIE SIEDLEC	11
3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY	14
3.1. WYNIKI SONDAŻOWYCH BADAŃ ANKIETOWYCH	14
3.2. ANALIZA SWOT	25
4. WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY	34
4.1. WIZJA GMINY	34
4.2. MISJA ROZWOJU GMINY	34
5. CELE STRATEGICZNE	36
6. PROGRAMY I PROJEKTY STRATEGICZNE	39
6.1. ZAŁOŻENIA I KRYTERIA WYBORU PROGRAMÓW I PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH	39
6.2. ZESTAWIENIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH	39
6.3. ZAKRES CZASOWY PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ	41
6.4. PREZENTACJA I UZASADNIENIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH	42
7. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBŁU WOJEWÓDZKIM I KRAJOWYM	83
7.1. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEDLEC NA LATA 2016-2030 ZE STRATEGIĄ ROZWOJU KRAJU 202083	
7.2. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEDLEC NA LATA 2016-2030 ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 ROKU	85
7.3. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEDLEC NA LATA 2016-2030 Z WIELKOPOLSKIM REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM NA LATA 2014-2020	88
7.4. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEDLEC NA LATA 2016-2030 Z PROGRAMEM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014-2020	89
8. WDRAŻANIE STRATEGII ROZWOJU GMINY	91
8.1. WDRAŻANIE ZAPISÓW STRATEGII	91
8.2. MONITORING REALIZACJI STRATEGII	91
8.3. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI STRATEGII (EWALUACJA)	93
8.4. EWENTUALNE KOREKTY PLANU I JEGO AKTUALIZACJA	94
8.5. INFORMOWANIE SPOŁECZEŃSTWA	94
9. SPIS TABEL	96
10. SPIS WYKRESÓW	96
10. SPIS RYSUNKÓW	96
ZAŁĄCZNIK 1. FORMULARZ ANKIETY	97

1. PROCES I METODY OPRACOWANIA STRATEGII

1.1. Proces tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Siedlec

Po kilku miesiącach intensywnych prac dobiegł końca proces opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Siedlec na lata 2016-2030, który rozpoczął się w maju 2016 roku podjęciem decyzji o przystąpieniu do sporządzenia tego najważniejszego dokumentu, dotyczącego rozwoju samorządu.

Powodów takiej decyzji było kilka, a kluczowym był brak aktualnej strategii, bowiem poprzednia obowiązywała do końca 2015 roku. Mimo tego, że polskie ustawodawstwo nie narzuca samorządom gminnym obowiązku posiadania strategii, to olbrzymia większość gmin przygotowuje i zatwierdza takie dokumenty, a następnie wdraża ich zapisy. Główne powody takiego postępowania wynikają z trzech podstawowych funkcji strategii. Są nimi:

- Funkcja pierwsza – uchwalona strategia to **bezpośrednia podstawa do działań** organów samorządu w tych dziedzinach i w tych zakresach, które wynikają z kompetencji samorządu.
- Funkcja druga – strategia umożliwia **pośrednie oddziaływanie** (informacyjne, inspiracyjne, mobilizujące, organizacyjne, edukacyjne, a także pomocowe) względem podmiotów autonomicznych tak, aby podmioty te poprzez swą działalność, realizowaną w imię własnych dążeń, służyły celom rozwoju gminy.
- Funkcja trzecia, mająca szczególne znaczenie w obecnej dobie, strategia to **narzędzie w staraniach o uzyskanie zewnętrznych środków pomocowych**, zwłaszcza ze źródeł Unii Europejskiej.

Ten ostatni aspekt jest szczególnie istotny w związku z uruchomieniem pod koniec 2015 roku funduszy unijnych na lata 2014-2020.

Władze Gminy zdecydowały, że dokument Strategii zostanie sporządzony własnymi siłami pracowników samorządowych i mieszkańców przy wsparciu zewnętrznych ekspertów z Fundacji „Partnerzy dla Samorządu” z Poznania, odpowiedzialnych za merytoryczną koordynację prac.

Proces sporządzania Strategii był więc wspólną pracą liczego grona przedstawicieli samorządu (pracowników Urzędu Gminy, gminnych jednostek organizacyjnych, radnych oraz lokalnych przedsiębiorców i przedstawicieli różnych grup społecznych). Charakterystyczną cechą tego procesu była szeroka partycypacja przedstawicieli różnych instytucji z terenu Gminy w określaniu możliwości rozwojowych i budowaniu programów strategicznego rozwoju.

Prace zostały podzielone na kilka etapów, których przebieg opisano poniżej. Proces ten był zgodny z podstawowymi zasadami planowania strategicznego. Model zarządzania strategicznego w literaturze przedstawiany jest przeważnie w postaci cyklu: analiza (diagnoza) → planowanie → wdrażanie → ocena, która w kolejnej fazie przyjmuje postać korekty i aktualizacji planów.

Zgodnie z powyższym modelem, formułowanie strategii zostało poprzedzone dokonaniem analizy obecnej sytuacji Gminy.

Bardzo cennym, wykorzystanym w pracach nad Strategią, źródłem informacji był **sondaż ankietowy**, przeprowadzony wśród mieszkańców Gminy poprzez zamieszczenie formularza na stronie internetowej Gminy oraz rozprowadzanie ankiet w Urzędzie Gminy, sołectwach oraz poprzez młodzież szkolną. Łącznie wypełniono 208 ankiet. Ze względu na dobór próby badanie nie może być traktowane jako w pełni reprezentatywny głos lokalnej społeczności – jego cel był inny – możliwość wypowiedzenia się na temat warunków życia w Gminie i kierunków jej rozwoju przez grupę aktywnych mieszkańców. Sondaż był więc ważną, ale nie jedyną, formą partycypacji społecznej w procesie budowania Strategii.

W Rozdziale 3 zostały przedstawione wyniki badań, natomiast wzór ankiety został zamieszczony w Załączniku 1 (na końcu niniejszego opracowania).

Inną, bardzo ważną formą udziału lokalnej społeczności w planowaniu rozwoju Gminy, były **wywiady z przedstawicielami środowisk i grup społecznych oraz organizacji i instytucji z terenu Gminy**. Łącznie przeprowadzono indywidualne spotkania z kilkudziesięcioma osobami - kluczowymi pracownikami Urzędu Gminy, szefami jednostek gminnych i pozagminnych, radnymi, sołtysami, przedsiębiorcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych i młodzieżą gimnazjalną. Ich celem było poznanie opinii tych osób na temat warunków życia na terenie Gminy (stanowiły one podstawę do sporządzenia analizy SWOT) oraz propozycji ich poprawy.

Spotkanie, podsumowujące część diagnostyczną prac i wprowadzające do części planistycznej, odbyło się 28 września 2016 roku z udziałem grona przedstawicieli społeczności gminnej – kierownictwa i pracowników Urzędu Gminy, radnych oraz szefów jednostek i instytucji, działających na terenie Gminy.

W pierwszej części było ono poświęcone prezentacji podstawowych danych o Gminie oraz podsumowaniu diagnozy stanu Gminy (w formie analizy SWOT), zaprezentowanej w podziale na poszczególne aspekty życia Gminy. Analiza dotychczas zgromadzonych danych (informacje statystyczne, raporty, sprawozdania, ankiety, wywiady) pozwoliła na zidentyfikowanie zarówno atutów (silnych stron) Gminy, jak i braków i problemów, które zostały omówione i uzupełnione w trakcie plenarnej dyskusji. Stały się one podstawą procesu planistycznego, bowiem atuty są tymi elementami, na których należy bazować, planując dalszy rozwój Gminy. Z kolei usunięcie bądź zniwelowanie braków i problemów to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy.

Jednym z punktów spotkania była dyskusja na temat wizji i misji rozwoju Gminy, czyli ich pożądanego obrazu docelowego oraz kierunków rozwoju i głównych działań w celu uzyskania tego stanu w przyszłości.

Następnie zaprezentowano propozycję kilkudziesięciu konkretnych działań (uporządkowanych tematycznie), których wdrożenie w okresie obowiązywania Strategii powinno w dużym stopniu przyczynić się do zaspokojenia zgłoszonych potrzeb mieszkańców i doprowadzić do zamierzonego stadium rozwoju Gminy. Zestawienie działań zostało przygotowane na podstawie wyników wywiadów, ankiet, konsultacji, analiz i obserwacji. W trakcie plenarnej dyskusji jej uczestnicy odnieśli się do propozycji i zgłosili swoje uwagi i propozycje uzupełnień.

Po spotkaniu konsultanci przesłali uporządkowane wersje propozycji analizy SWOT, wizji, misji, celów i projektów strategicznych do Urzędu Gminy w celu ich zaopiniowania.

Ostatnie spotkanie, podczas którego konsultant Fundacji wraz z kierownictwem Urzędu Gminy wypracowali ostateczną postać głównych elementów dokumentu Strategii, odbyło się 19 października 2016 roku.

W kolejnym etapie prac uzasadniono wybór i opisano wszystkie cele, programy i projekty strategiczne. Zaproponowano także sposób monitorowania wykonania Strategii za pomocą zestawu wskaźników po to, aby w każdej chwili istniała możliwość sprawdzenia, czy przyjęte zadania są realizowane terminowo i w sposób określony w dokumencie strategii.

1.2. Struktura strategii

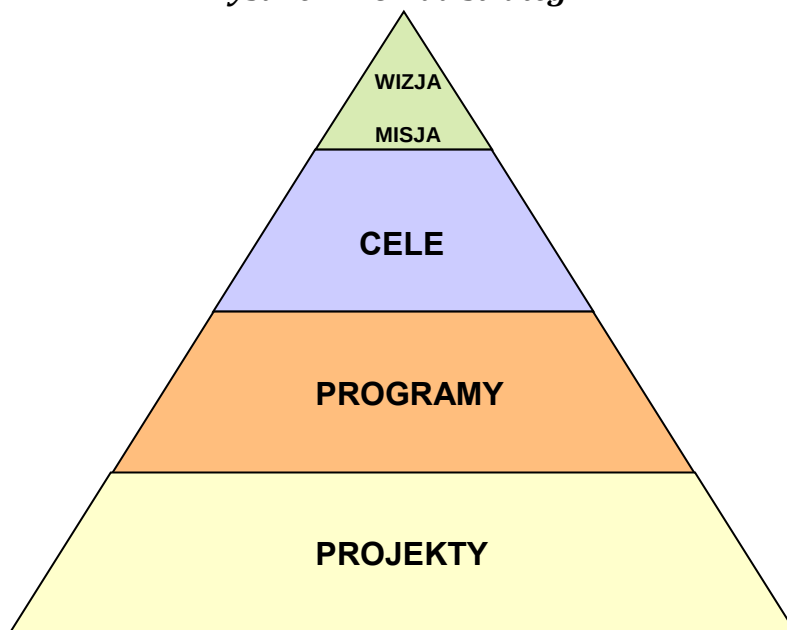
Opracowana Strategia jest dokumentem o wyrazistej, logicznej strukturze.

Najważniejszym, wyjściowym elementem jest **wizja Gminy**, która określa pożądany przez mieszkańców jej wizerunek w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem” Gminy.

Kolejnym elementem jest **misja rozwoju Gminy**, która określa, jaki powinien być kierunek rozwoju Gminy w perspektywie następnych kilkunastu lat i jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców, czyli osiągnięcia stanu, określonego w wizji. Misja jest sentencją, która najlepiej ujmuje główne kierunki działania samorządu, jednocześnie wskazuje priorytety działalności w najbliższych latach, ale przede wszystkim jest najlepszym podsumowaniem całego opracowywanego planu strategicznego.

Strategia jest zorganizowana na kilku poziomach; strukturą swoją przypomina piramidę, której wierzchołek stanowią wizja i misja. Następnie wyróżniono niższe poziomy planowania:

1. Cele strategiczne
2. Programy strategiczne
3. Projekty realizacyjne
4. Zadania do wykonania.

Rysunek 1. Układ strategii¹

Każdy cel, program i projekt zostały w dokumencie Strategii dokładnie uzasadnione i scharakteryzowane.

Następnym, po misji poziomem, planowania są **cele strategiczne**. Wynikają one bezpośrednio z misji – konkretnie definiują kierunki rozwoju Gminy tam określone, jednocześnie pozwalają na zachowanie jasnego podziału Strategii, grupując poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju Gminy, określonego w ich wizji. Z kolei **programy strategiczne** są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów. Programy strategiczne grupują projekty, związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia, czy działania samorządu. **Projekty realizacyjne** to już konkretne przedsięwzięcia, najłatwiej mierzalne przy wdrażaniu Strategii. Projekty te zostały w niniejszym dokumencie szczegółowo rozpisane. Każdy projekt opatrzono opisem, w którym przedstawiono uzasadnienie jego wyboru oraz inne, ważne dla jego realizacji, informacje. Dodatkowo dla projektów opracowano zestaw niezbędnych danych, obejmujących przede wszystkim **zadania**, czyli czynności do wykonania w ramach każdego projektu. Zostały tutaj również określone inne informacje – opis beneficjentów i celu, dla jakiego projekt jest realizowany, informacje o jednostce odpowiedzialnej za jego wykonanie oraz jednostkach współpracujących, a także daty realizacji poszczególnych zadań.

W pracy nad wszystkimi powyższymi elementami Strategii uwzględniono wymagania pryncypiów zarządzania strategicznego, które składają się z czterech zasadniczych faz działania:

- 1) diagnozy
- 2) planowania
- 3) wdrożenia
- 4) oceny.

¹ Źródło wszystkich rysunków (z wyjątkiem rys. 2), tabel i wykresów w dokumencie Strategii to opracowania własne.

Kluczowym elementem w przygotowaniu Strategii rozwoju jest planowanie, ale o sukcesie realizacji planu decyduje sposób jego wdrożenia. Ponieważ większość problemów, związanych z realizacją Strategii, wynika najczęściej z niezbyt precyzyjnego zdefiniowania celów i zadań, jakie mają zostać wykonane, dlatego w przedstawionym dokumencie starano się stworzyć jak najbardziej przejrzysty schemat programów i projektów realizacyjnych, ułatwiający zrozumienie ich zasadności. Duży nacisk położono na opisanie celów, programów i poszczególnych projektów, które jako finalne „produkty” przeprowadzonych analiz i konsultacji, wynikają bezpośrednio z opisanych w pierwszej części Strategii (diagnozie Gminy) uwarunkowań rozwojowych oraz przyjętych strategicznych kierunków rozwoju Gminy.

Należy podkreślić, że Strategia jest tzw. planem maksymalnym, to znaczy obejmuje ona wszystkie przedsięwzięcia, jakie mieszkańcy chcieliby, aby były zrealizowane do 2030 roku – aby tak się stało, muszą być w pełni spełnione wszystkie warunki, związane z pozyskaniem środków własnych, środków zewnętrznych oraz z wykorzystaniem zdolności technicznych i organizacyjnych.

W rzeczywistości cele, zapisane w Strategii, nigdy nie są osiągnięte dokładnie w takim zakresie, w jakim są za pierwszym razem zaplanowane, bowiem w ciągu wielu lat realizacji przedsięwzięć strategicznych zmienia się zarówno samorząd, jak i jego otoczenie – pojawiają się nowe koncepcje, wyzwania, oczekiwania i możliwości, których konsekwencją jest zmiana lub nawet zaniechanie części pierwotnych planów, a w ich miejsce wprowadzane są inne.

2. PODSTAWOWE DANE O GMINIE SIEDLEC

Gmina Siedlec to gmina wiejska w województwie wielkopolskim, w zachodniej jego części, w powiecie wolsztyńskim. Powierzchnia ogólna Gminy wynosi 20.464 ha; na jej terenie znajduje się 26 miejscowości.

Sieć osadnicza kształtowała się tutaj w okresie kilkuset lat na bazie naturalnych warunków przyrodniczych. Główne tereny zasiedlone znajdują się wokół miejscowości Belęcin, Chobienice, Kopanica, Siedlec i Tuchorza.

Przez teren Gminy przechodzą drogi: krajowa nr 32 Poznań - Zielona Góra (10,6 km), wojewódzka Wolsztyn - Babimost (12,5 km) oraz drogi powiatowe (86,2 km). Znajduje się tutaj linia kolejowa Leszno - Zbąszynek z przystankami w Tuchorzy i Belęcinie. W sąsiedztwie Gminy znajduje się ważny węzeł kolejowy w Zbąszynku. Natomiast w Babimostie jest port lotniczy przystosowany do przyjmowania wszystkich typów samolotów.

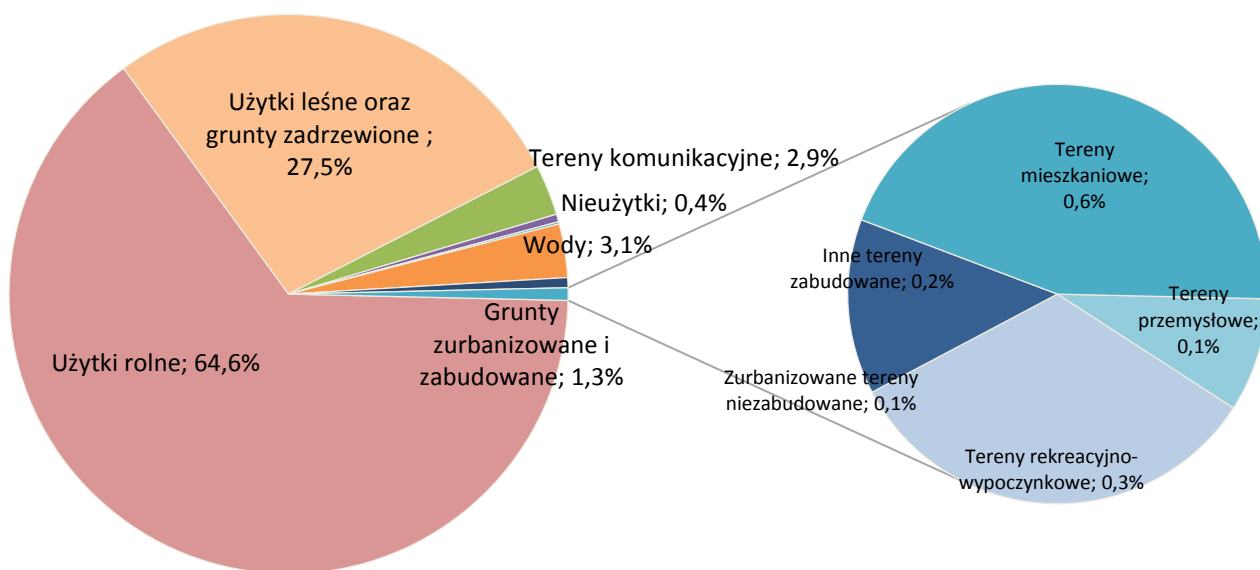
Rysunek 2. Mapa Gminy Siedlec

Źródło: Urząd Gminy Siedlec

Dominującą formą użytkowania gruntów na terenie Gminy jest użytkowanie rolnicze - użytki rolne zajmują 64,6% jej powierzchni. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione stanowią łącznie 27,5%, grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią około 4,3%, natomiast grunty pod wodami około 3,1%. Szczegółową charakterystykę obszaru przedstawia poniższy wykres, który szczegółowo analizuje grunty zurbanizowane i zabudowane.

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów Gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Siedlec

W gminie Siedlec zdecydowanie przeważają gleby piaszczyste kl. V i VI (62,5%). Najżyźniejsze obszary znajdują się w okolicach wsi: Karna, Godziszewo, Zakrzewo, Wojciechowo i Nieborza. Warunki do uprawy roślin na tym terenie można określić jako korzystne.

Klimat Gminy charakteryzuje się przewagą wpływów oceanicznych. Średnia roczna wartość opadu wynosi około 550 mm. W okresie wegetacyjnym trwającym od początku kwietnia do końca września średnie wartości opadu przekraczają 360 mm.

Ludność Gminy stanowi 21,5% ludności powiatu wolsztyńskiego i 0,35% ludności województwa wielkopolskiego. Gęstość zaludnienia wynosi 61 osób/km². Stan ludności Gminy w ciągu ostatnich kilkunastu lat cechuje się powolnym wzrostem. W 1991 r. jednostkę zamieszkiwało 11.567 osób, a na koniec grudnia 2015 r. ludność Gminy (stan według miejsca zameldowania) liczyła 12.537 osób, w tym 6.362 kobiety i 6.175 mężczyzn, współczynnik feminizacji wynosi 103.

Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym stanowią 22,46% populacji, produkcyjnym 62,74% i poprodukcyjnym 15,27%. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada niewiele ponad 60 osób w wieku nieprodukcyjnym. Przyrost naturalny na 1.000 mieszkańców wynosi 5,2.

Bezrobocie na terenie Gminy, wg danych Głównego Urzędu Statystycznego, kształtuje się na poziomie 196 osób (około 3%), z czego 56,6% stanowią kobiety. Na 1.000 pracujących mieszkańców Gminy przypadają 32 osoby pozostające bez pracy.

Od 1990 roku na terenie Gminy prężnie rozwija się przedsiębiorczość, czego dowodem jest stale wzrastająca liczba podmiotów gospodarczych, zarejestrowanych w systemie REGON. Na początku tego okresu w Gminie działały 242 przedsiębiorstwa, w roku 2000 już 684 (wzrost 3,5 -krotny), w 2010 - 1.049, a w roku 2015 - 1.223 podmioty. Sektor prywatny stanowi 97% działających podmiotów gospodarczych, wśród których zdecydowaną przewagę mają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2015 roku na terenie Gminy działały podmioty sektora prywatnego: spółki z udziałem kapitału zagranicznego, spółki handlowe, spółdzielnie, a w sektorze publicznym: państwowo-samorządowe jednostki prawa budżetowego oraz spółka handlowa. W ubiegłym roku na tym obszarze było zarejestrowanych 35 stowarzyszeń i organizacji społecznych.

3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

3.1. Wyniki sondażowych badań ankietowych

3.1.1. Organizacja badań

Prace nad przygotowaniem najważniejszego dokumentu planistycznego – Strategii Rozwoju Gminy Siedlec na lata 2016–2030, prowadzono przy uwzględnieniu udziału społecznego. Jedną z form partycypowania była możliwość wypełnienia formularza badania ankietowego, dotyczącego oceny obecnych warunków życia na terenie Gminy oraz oczekiwanych przez badanych kierunków jej dalszego rozwoju.

W badaniu wzięło udział 208 osób z terenu Gminy. Formularz ankiety składał się z 6 pytań tematycznych, podzielonych na dwa aspekty problemowe. W pierwszej części respondenci oceniali obecne warunki życia w Gminie, w drugiej natomiast wskazywali na najważniejsze działania do przeprowadzenia. Pierwsza z części, w celu uwzględnienia szerszego zakresu tematycznego, zawierała rozbudowany moduł macierzowy, w którym badani nadawali podanym stwierdzeniom odpowiednie oceny według 5-stopniowej skali (ocena bardzo dobra, dobra, przeciętna, zła, bardzo zła lub odpowiedź „nie mam zdania”).

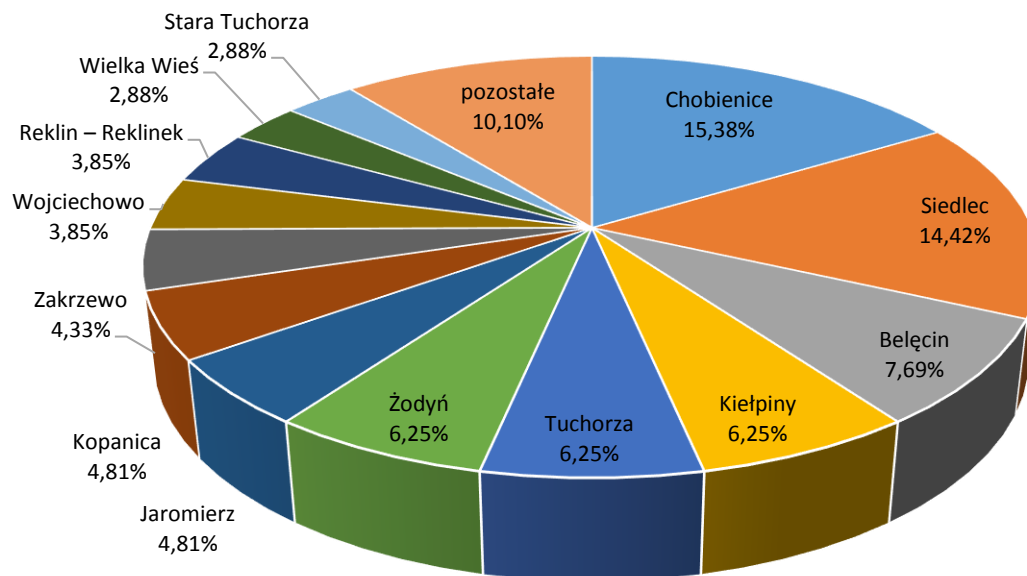
Przyjęto, że cel badania zostanie osiągnięty, jeśli spełnione zostaną następujące warunki:

- badani oceniają warunki życia w Gminie
- określone zostaną pozytywne i negatywne aspekty życia w Gminie
- wskazane zostaną najbardziej oczekiwane działania inwestycyjne i nieinwestycyjne na terenie całej Gminy
- respondenci wskażą najważniejsze sprawy do załatwienia na terenie miejscowości zamieszkania
- badani wskażą dodatkowe uwagi i opinie
- respondenci wypełnią metryczkę.

a) Czas i teren badań

Badanie miało miejsce w okresie od czerwca do września 2016 roku. Tradycyjne formularze papierowe ankiety były dostępne dla klientów Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych samorządu oraz ich pracowników, a także przekazane do szkół z terenu Gminy, poprzez uczniów ich rodzicom. Ankieta w formie elektronicznej znalazła się na stronie internetowej gminy Siedlec pod linkiem: strategia-siedlec.badanie.net/. Biorąc to pod uwagę można stwierdzić, iż ankieta była powszechnie dostępna, a terenem badań był obszar całej Gminy.

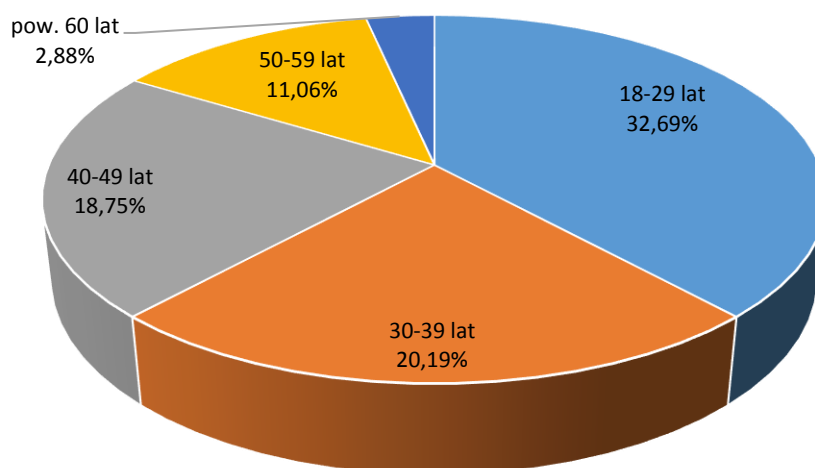
Z odpowiedzi badanych wynika, iż w ankiecie brali udział przedstawiciele prawie wszystkich miejscowości z terenu Gminy, co prezentuje poniższy wykres. Najliczniej reprezentowani są mieszkańcy sołectwa Chobienice oraz Siedlec. W badanej grupie zabrakło mieszkańców sołectw Grójec Wielki oraz Nowa Tuchorza, jednak miejscowości te zamieszkuje jedynie 2,5% mieszkańców Gminy. Ze względu na wielkość tych miejscowości oraz reprezentatywność badania, należy uznać, że analizą objęto cały obszar Gminy.

Wykres 2. Miejscowości pochodzenia respondentów ankiety

Zdecydowana większość, bo aż 47% badanych deklaruje, iż zamieszkuje obszar Gminy od ponad 20 lat. Spory udział jest także respondentów zamieszkujących tu od 11 do 20 lat (37%). Udział w badaniu tak sporej liczby osób osiadłych na tym obszarze od dłuższego czasu zwiększa dodatkowo autentyczność zebranych ocen. Mieszkańcy ci bardzo silnie związani są ze społecznością lokalną oraz trafniej diagnozują występujące problemy i potrzeby.

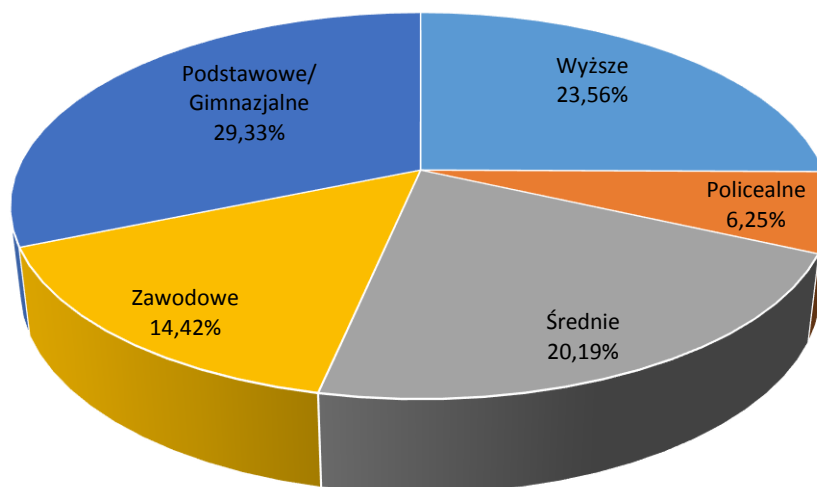
b) Charakterystyka grupy badawczej

W badanej grupie dominowały kobiety, stanowiąc blisko 60% respondentów. Ankietowani reprezentują wszystkie przedziały wiekowe, co pokazuje kolejny wykres udziału poszczególnych grup wiekowych. Rozkład badanych według tego kryterium wskazuje na przewagę najmłodszych przedziałów, w wieku 18-29 lat, których udział wyniósł blisko 33%. Najmniej liczną grupą okazali się mieszkańcy z najstarszej grupy – powyżej 60 lat, stanowiący jedynie 3% ankietowanych.

Wykres 3. Udział poszczególnych grup wiekowych w badaniu ankietowym

Panie dominują w prawie wszystkich grupach wiekowych, a największą ich przewagę odnotowano w najstarszej kategorii.

Analiza badanej grupy uwzględniająca poziom wykształcenia respondentów została graficznie przedstawiona poniżej.

Wykres 4. Poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców

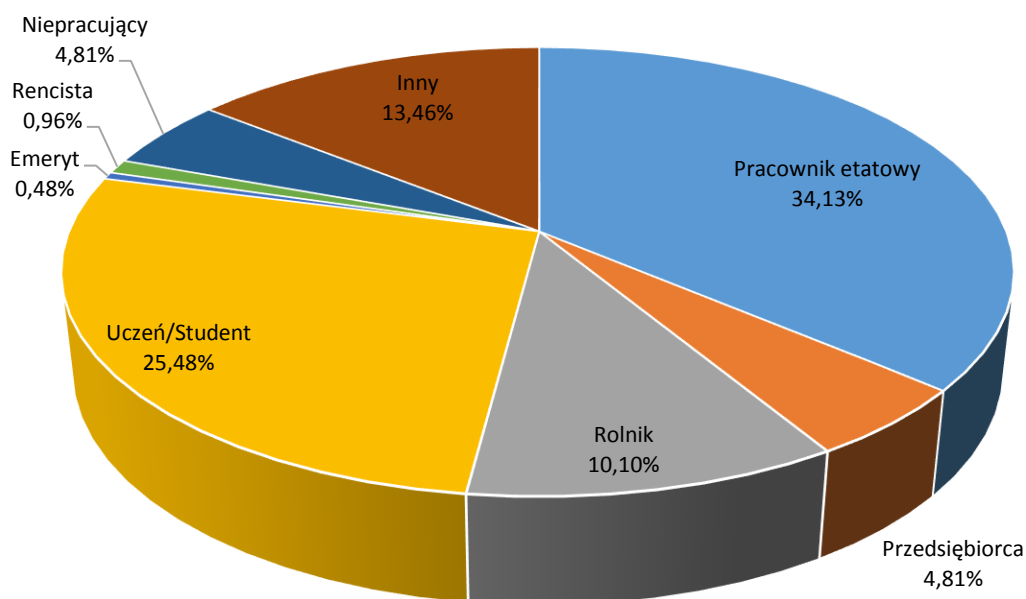
Najliczniej w badaniu reprezentowani byli mieszkańcy z wykształceniem podstawowym/ gimnazjalnym (ponad 29%). Mniejszy był udział osób z wykształceniem wyższym (23,6%) oraz średnim (20%). W badaniu uczestniczyło 14,4% mieszkańców z wykształceniem zawodowym oraz najmniej tj. 6% z policealnym.

W dominującej grupie respondentów z wykształceniem podstawowym/ gimnazjalnym nieznacznie przeważają mężczyźni (51,7%). Badani z wykształceniem wyższym to głównie kobiety (70%), które zdecydowanie dominują również w grupie z wykształceniem zawodowym (73%) i średnim (62%).

Ukazana na kolejnym wykresie struktura zawodowa osób biorących udział w ankiecie wskazuje na przewagę pracowników etatowych (34%) oraz nieco mniejszy udział

uczniów/studentów (25%) nad pozostałymi grupami, które stanowią już znacznie mniejszy udział badanych.

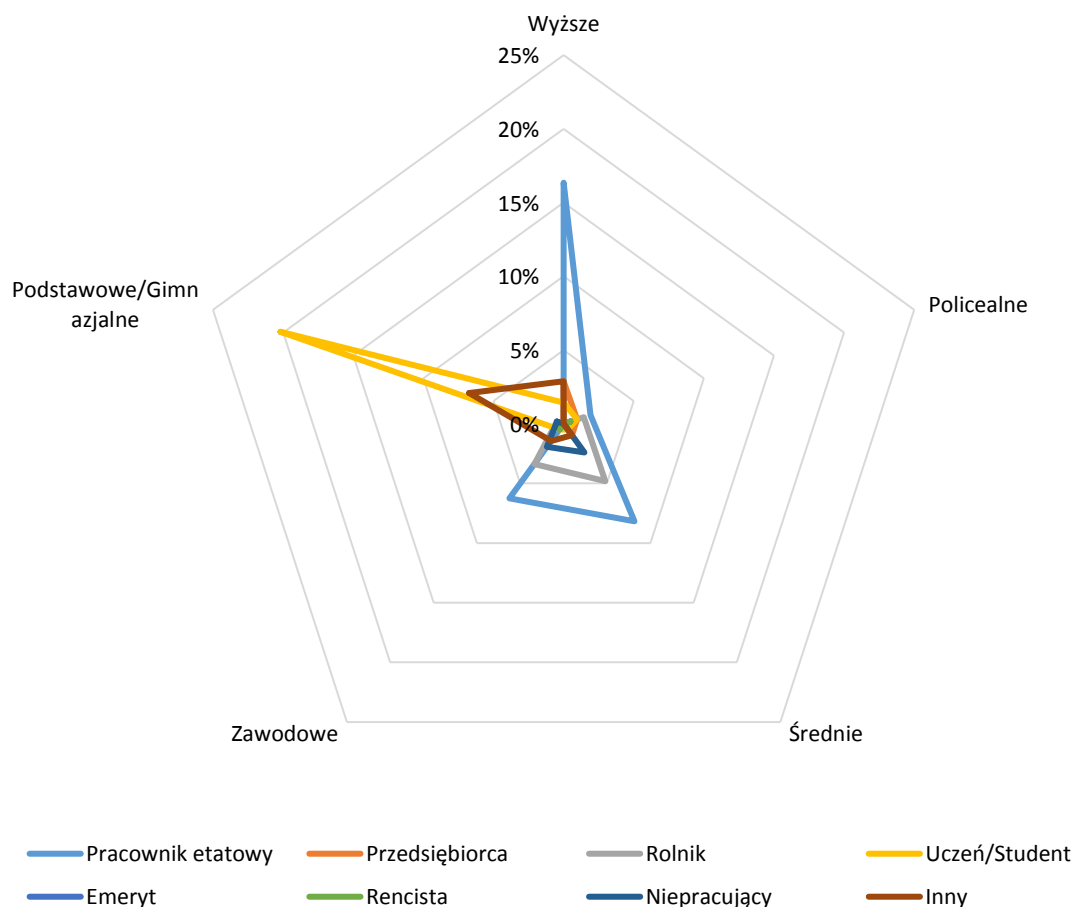
Wykres 5. Status zawodowy badanej grupy mieszkańców Gminy

W najliczniejszej grupie pracowników etatowych dominują panie, stanowiąc 72%. Kobiety dominują także w grupie rencistów (100%) oraz osób niepracujących (80%). Niewielka przewaga mężczyzn dotyczy natomiast grupy uczniów/ studentów (52%).

Dla szerszego przedstawienia badanych w ankiecie mieszkańców Gminy, przedstawiono także wykres zestawienia wykształcenia respondentów z ich statusem ekonomicznym. W najliczniejszej grupie osób z wykształceniem podstawowym/ gimnazjalnym dominują uczniowie i studenci, co znajduje również odzwierciedlenie w wiekowej strukturze badanych, w której dominują osoby młode.

Wykres 6. Zestawienie statusu ekonomicznego badanych z ich poziomem wykształcenia

Osoby z wykształceniem wyższym to głównie pracownicy etatowi, stanowiący 50% badanych z tym wykształceniem. Pracownicy etatowi stanowią także największy udział osób z wykształceniem średnim oraz zawodowym. Wykształcenie wyższe dominuje w grupie przedsiębiorców. W grupie rolników przeważają osoby deklarujące wykształcenie na poziomie średnim.

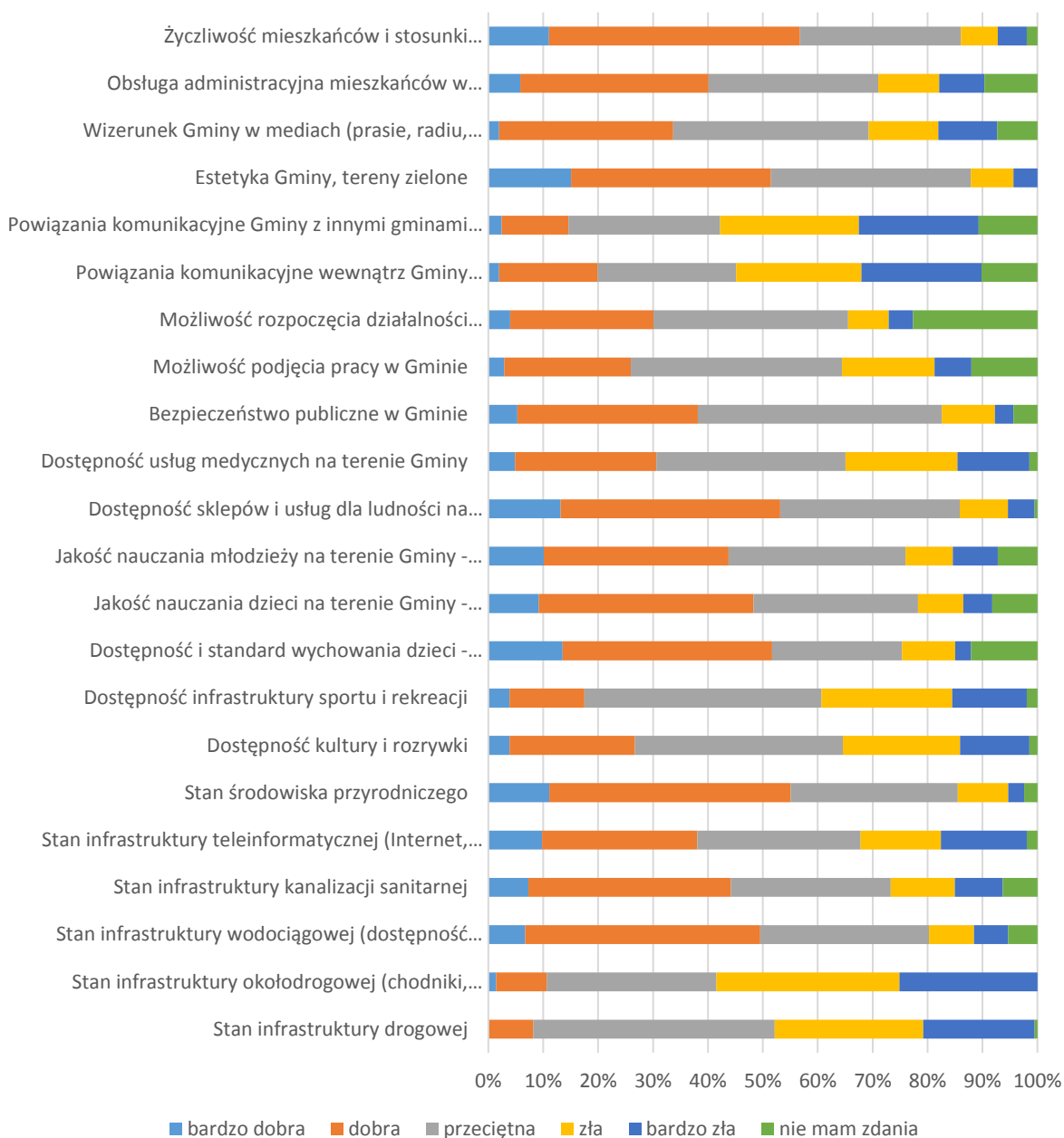
3.1.2. Ocena warunków życia w Gminie Siedlec

Badani, określając warunki życia w Gminie, odpowiadali na 3 pytania. W pierwszym z nich proszono o ocenę, w 5-stopniowej skali, od „bardzo dobre” do „bardzo złe”, wybranych elementów, składających się na ich sytuację bytową. Do oceny wyłoniono 22 zagadnienia, takie jak: infrastruktura, edukacja, zdrowie, oferta spędzania wolnego czasu (kultura, rozrywka, sport, rekreacja), sektor usług, estetyka Gminy, czy powiązania komunikacyjne Gminy. Odpowiedzi przedstawiono na kolejnym wykresie.

Mieszkańcy Gminy Siedlec najlepiej oceniają *Estetykę Gminy, tereny zielone* (15% ocen „bardzo dobrych” i 36% „dobrych”). Dużą liczbę bardzo pozytywnych wskazań ma także: *Dostępność i standard wychowania dzieci – przedszkola* (13% ocen „bardzo dobrych” i 38% „dobrych”) oraz *Dostępność sklepów i usług dla ludności na terenie Gminy* (13% ocen

„bardzo dobrych” i 39% „dobrych”). Badani ocenili „dobrze” kwestie związane z *Życzliwością mieszkańców i stosunkami dobrosąsiedzkimi* (46% badanych) oraz *Stanem środowiska przyrodniczego* (44% odpowiedzi).

Wykres 7. Ocena badanych dotycząca warunków życia w Gminie Siedlec (procent wskazań)

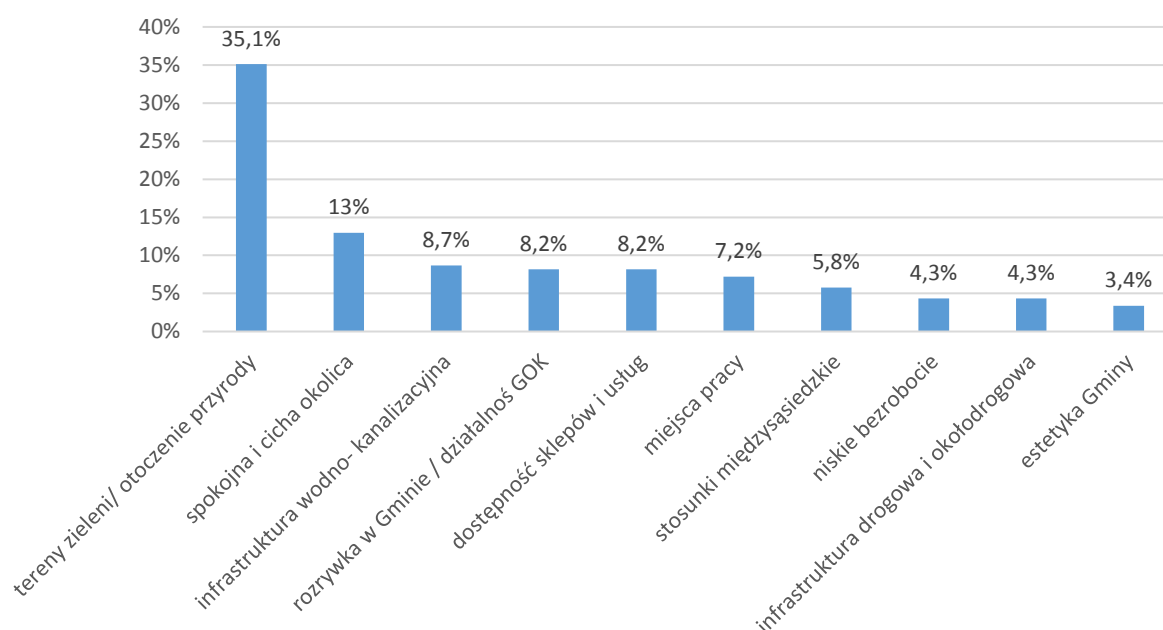
Z drugiej perspektywy, uwzględniając mniej pozytywne elementy życia w Gminie, mieszkańcy najgorzej ocenili: *Stan infrastruktury okołodrogowej (chodniki, oświetlenie, ścieżki rowerowe)* (25% ocen „bardzo zła” oraz 33% „zła”), *Powiązania komunikacyjne wewnątrz Gminy (transport zbiorowy)* (22% ocen „bardzo zła” oraz 23% „zła”) oraz *Powiązania komunikacyjne Gminy z innymi gminami (transport zbiorowy)* (22% ocen „bardzo zła” oraz 25% „zła”).

3.1.3. Silne i słabe strony Gminy

W kolejnych dwóch pytaniach badani byli proszeni o wskazanie najważniejszych, ich zdaniem, pozytywnych elementów oraz problemów, związanych z życiem w Gminie Siedlec. Były to pytania otwarte – respondenci mieli swobodę we wpisywaniu własnych uwag.

Najczęściej podawane odpowiedzi, związane z pozytywnymi aspektami, przedstawiono na poniższym wykresie. Mieszkańcy najbardziej cenią sobie otoczenie przyrody, tereny zielone oraz położenie nieopodal jezior, na co wskazało 35% spośród nich. Pozostałe elementy uzyskały już o wiele mniej odpowiedzi.

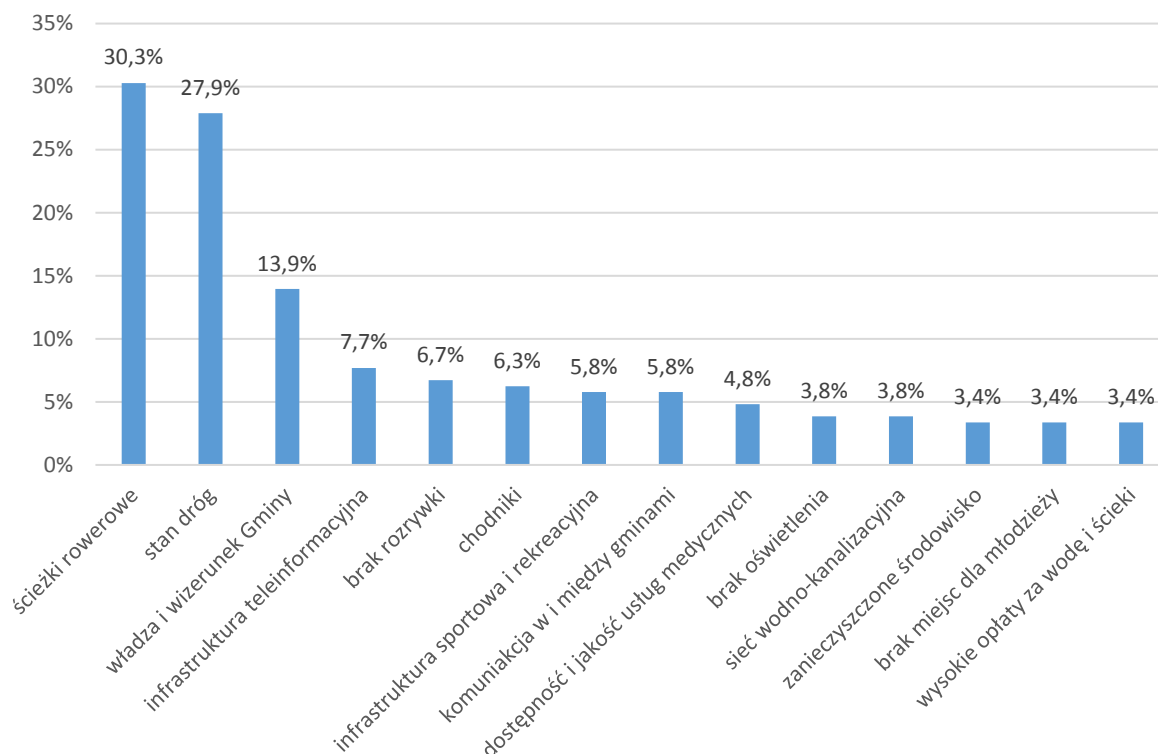
Wykres 8. Wskazane przez badanych najważniejsze pozytywne elementy życia w Gminie Siedlec (% odpowiedzi respondentów)

Poza przyrodą mieszkańcy doceniają położenie Gminy w spokojnej i cichej okolicy z dala od dużych aglomeracji i szlaków komunikacyjnych (13%). W miejscach, gdzie zainwestowano w rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, badani określają to jako zdecydowanie pozytywny kierunek działań. Respondenci chętnie korzystają z oferty kulturalnej i rozrywkowej, chwalcąc działania Gminnego Ośrodka Kultury. Warto podkreślić są także liczne wskazania na ofertę miejsc pracy (7,2%) oraz niskie dostrzegalne przez mieszkańców bezrobocie (4,3%).

Kolejne pytanie to całkiem odmienna perspektywa postrzegania Gminy przez mieszkańców. Proszono w nim badanych o wskazanie najważniejszych problemów, negatywnych aspektów życia w Gminie Siedlec. Wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi, przedstawionych na poniższym wykresie, pojawiały się głównie wskazania na stan infrastruktury okołodrogowej i drogowej. Na brak lub zły stan ścieżek rowerowych wskazało 30% badanych. Zbliżona liczba wskazuje także na niezadowalający stan dróg.

Wykres 9. Wskazane przez badanych najważniejsze negatywne aspekty życia w Gminie Siedlec (% odpowiedzi respondentów)

Respondenci często wskazywali także na problemy z infrastrukturą teleinformatyczną, brakiem zasięgu sieci komórkowych (7,7%), słabą ofertą rozrywkową, m.in. rezygnację z organizacji Święta Świni (6,7%) oraz dostępnością i ofertą infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (5,8%).

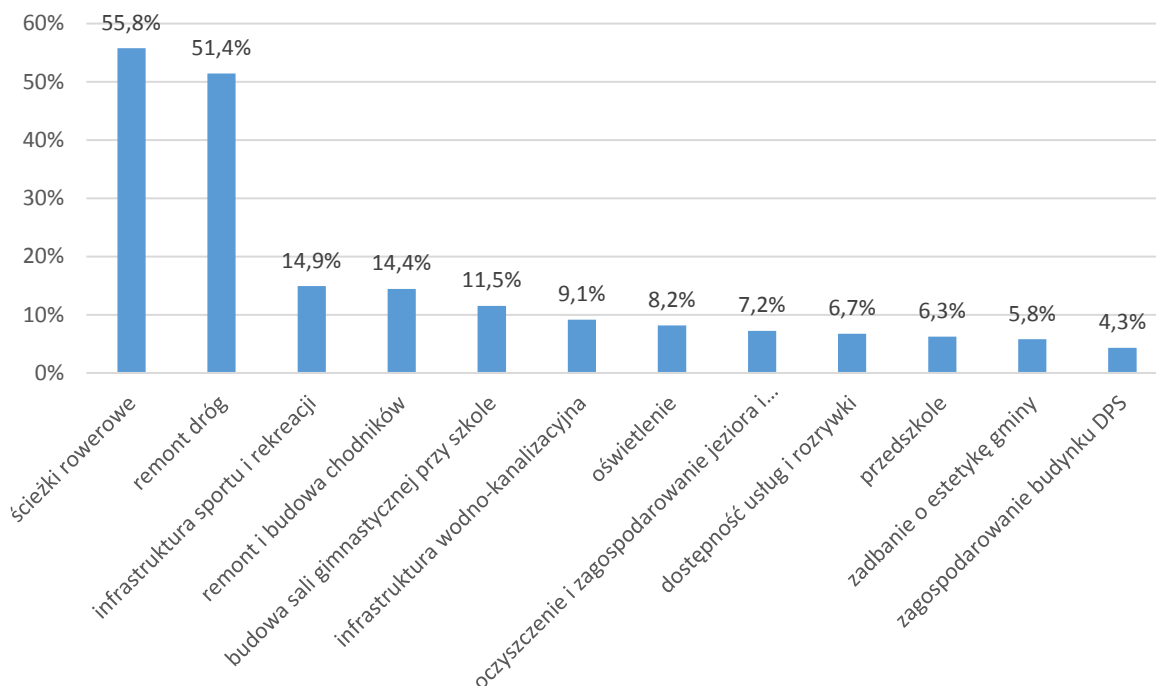
3.1.4. Najważniejsze działania inwestycyjne i nieinwestycyjne

Następne pytania ankiety to wskazanie na działania oczekiwane przez mieszkańców. Podzielono je na przedsięwzięcia inwestycyjne i nieinwestycyjne.

Najistotniejsze działania związane z rozwojem infrastruktury w Gminie Siedlec, wskazane przez badanych, zostały przedstawione na kolejnym wykresie. Najczęściej pojawiające się potrzeby to poprawa infrastruktury drogowej i okołodrogowej, na co wskazała ponad połowa badanych. W szczególności podkreślano konieczność budowy ścieżek rowerowych (blisko 56% badanych), remont i budowę nowych chodników (14,4%) oraz poprawę bezpieczeństwa poprzez uzupełnienie oświetlenia (8%).

Mieszkańcy wśród najpilniejszych inwestycji wymieniają także potrzebę uzupełnienia infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, boisk, siłowni zewnętrznych i placów zabaw (blisko 15% odpowiedzi). Wielokrotnie pojawiał się postulat budowy sali gimnastycznej przy szkole (11,5%), szczególnie w miejscowościach Tuchorza i Kopanica. Badani oczekiwali także większych nakładów inwestycyjnych na opiekę i oświatę: przedszkola (6,3%) oraz szkoły (3,4%).

Wykres 10. Najważniejsze działania inwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)

Wśród odpowiedzi niewymienionych na wykresie, ze względu na proporcjonalnie niewielką liczbę wskazań, pojawił się rozwój usług i opieki medycznej (1,9%) oraz rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej (1,4%).

Mieszkańców zapytano także, na jakie działania pozainwestycyjne chcieliby w pierwszej kolejności przeznaczać środki z budżetu Gminy. Najczęstsze odpowiedzi prezentuje kolejny wykres.

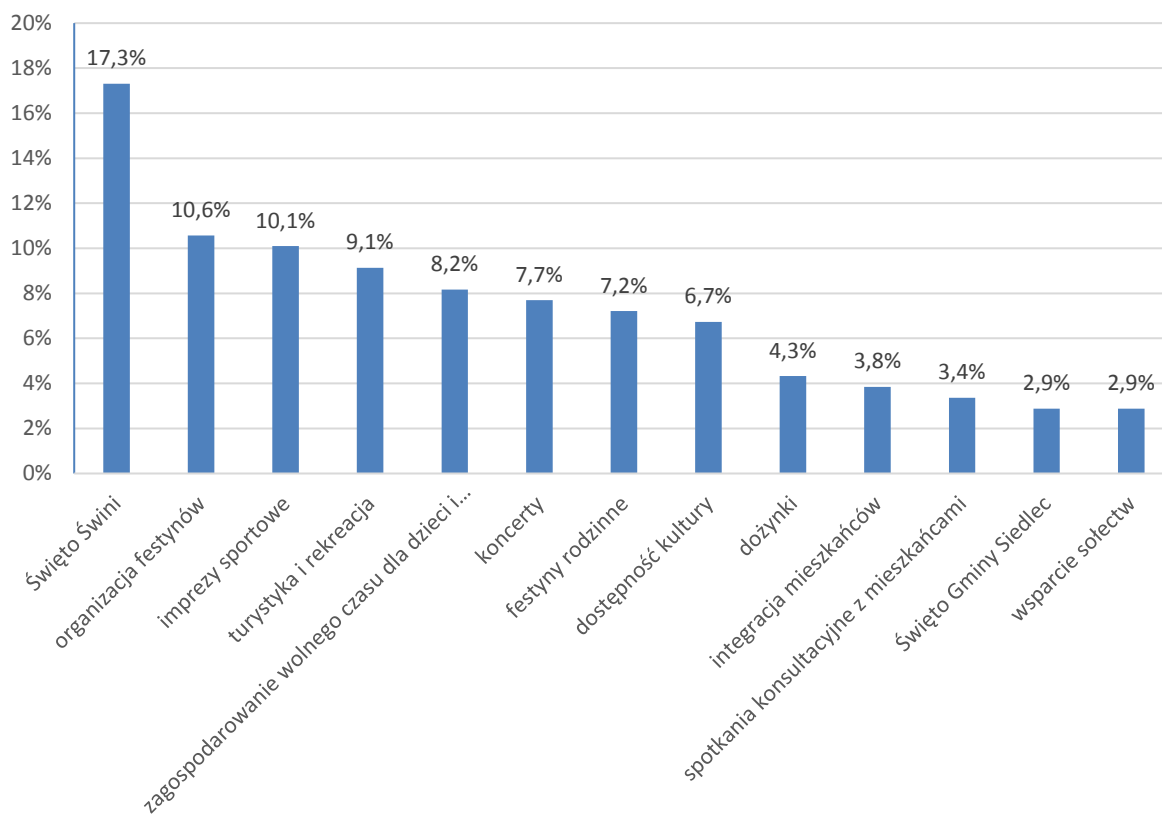
Ankietowani zdecydowanie opowiadają się za przywróceniem organizacji Święta Świni (17,3%). Kolejne wskazania również odnoszą się do wydarzeń rozrywkowych, sportowych i kulturalnych. Za organizacją większej liczby festynów i imprez plenerowych opowiedziało się 10,6% badanych. Zwolennicy przeprowadzania imprez sportowych i zawodów na terenie Gminy stanowili ponad 10% respondentów. W tej kategorii pojawiała się zarówno rywalizacja dzieci, jak i dorosłych mieszkańców - zawody między sołectwami, zmagania OSP i inne. Za częstszą organizacją koncertów z zaproszonymi, znanymi wykonawcami, opowiedziało się blisko 8% badanych, organizacji festynów i imprez rodzinnych chciałoby ponad 7% mieszkańców, a dożynek i innych tradycyjnych wydarzeń lokalnych ponad 4%.

Badani oczekiwali również od władz lepszej organizacji turystyki i rekreacji na terenie Gminy (ponad 9%), podkreślając jednocześnie konieczność promocji regionu oraz pielęgnowania historii i tradycji. Organizacji i zagospodarowania wymagałby wolny czas dzieci i młodzieży (8,2%). Wymieniano tu m.in. zajęcia uzupełniające, wyjazdowe oraz przygotowania przestrzeni do spędzania wolnego czasu.

Respondenci chcieliby większej integracji międzysąsiedzkiej, dlatego zwracają się o przygotowanie spotkań integracyjnych (3,8%). Pragną również większego wpływu na

władzę, skąd wynikają odpowiedzi związane z oczekiwaniem organizacji spotkań konsultacyjnych przedstawicieli władzy z mieszkańcami (3,4%).

Wykres 11. Najważniejsze działania nieinwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)

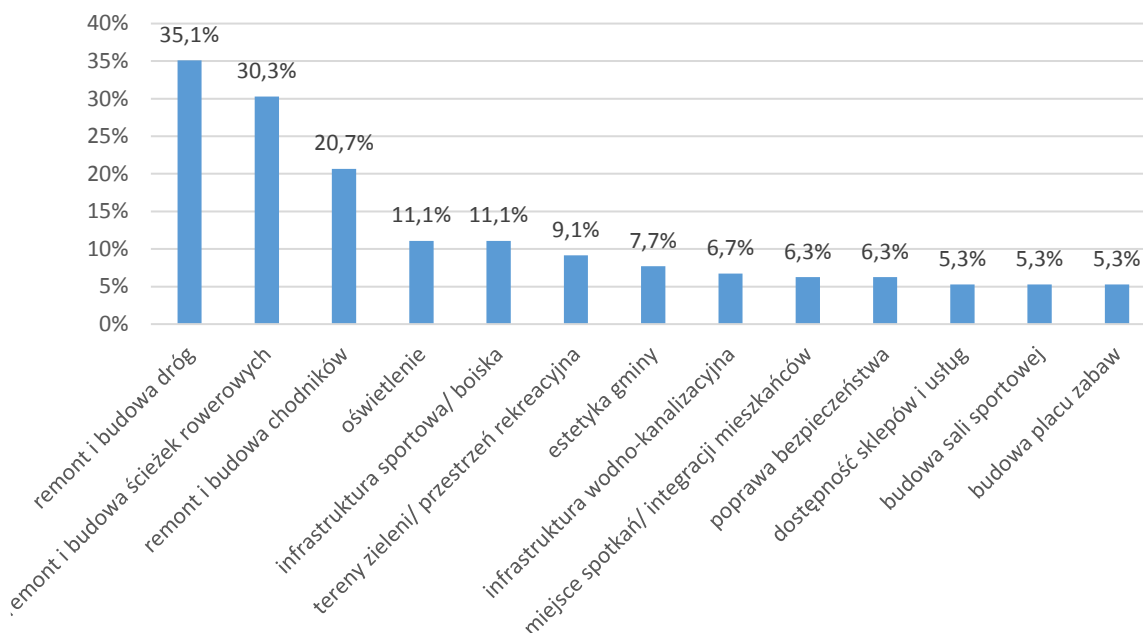
Inne kwestie, na które zwracali uwagę badani, to wsparcie sołectw i oddolnych inicjatyw mieszkańców (2,9%).

Wśród odpowiedzi nieuwzględnionych na wykresie znalazły się wskazania na: podniesienie poziomu szkolnictwa (1,9%), współpracę z sąsiednimi samorządami (1,9%), organizację imprez charytatywnych (1,4%) oraz większe wykorzystanie świetlic wiejskich (1,4%).

3.1.5. Najważniejsze sprawy do załatwienia w miejscowości zamieszkania respondentów

Ostatnie pytanie ankiety dotyczyło najważniejszych kwestii do rozwiązania na terenie miejscowości zamieszkania badanego. Wyniki zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 12. Najważniejsze sprawy do załatwienia na terenie miejscowości zamieszkania ankietowanych (% odpowiedzi respondentów)

Prawie wszystkie odpowiedzi odnosiły się do zadań inwestycyjnych. Aż w 86% odpowiedzi pojawiły się zagadnienia, związane z infrastrukturą drogową lub okołodrogową. Najczęściej odwoływano się do konieczności remontu lub rozbudowy dróg (35%), budowy ścieżek rowerowych (30,3%), remontu i budowy chodników (20,7%) oraz uzupełnienia oświetlenia (11,1%).

Badani oczekiwali rozbudowy infrastruktury sportowej w postaci boisk, czy siłowni zewnętrznych (11,1%) oraz większych nakładów na przestrzeń rekreacyjną i tereny zieleni (9,1%), zwłaszcza w parkach.

Mieszkańcy chcieliby, aby władze poprawiły wizerunek Gminy (7,7%), dbając o przestrzeń publiczną i wykonując konieczne remonty elewacji budynków. Istotną kwestią, pojawiającą się już w odpowiedziach na wcześniejsze pytania, jest potrzeba integracji mieszkańców. Zwracają oni uwagę na potrzebę stworzenia specjalnej przestrzeni spotkań, zarówno dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży.

Ostatnią część ankiety stanowiły „inne uwagi/ opinie”. Pojawiały się tu ponownie, wymieniane przy okazji innych pytań, najbardziej uciążliwe dla mieszkańców kwestie. W miejscu tym odnotowano między innymi stwierdzenia, odnoszące się do promocji Gminy oraz integracji mieszkańców, gdzie wielokrotnie pojawiały się postulaty przywrócenia „Święta Świni” lub organizacji w innej formie imprezy o charakterze ogólnogminnym.

Przeprowadzone badanie ankietowe wskazuje na najważniejsze dla mieszkańców kwestie. Są to zarówno pozytywne aspekty życia w Gminie, które należy pielęgnować i rozwijać, jak i występujące problemy. **Podsumowując można stwierdzić, że mieszkańcy cenią sobie otoczenie: ciszę i spokój oraz środowisko, a także relacje dobrosąsiedzkie. Do negatywnych, problemowych kwestii zaliczyć należy przede wszystkim stan infrastruktury drogowej i okołodrogowej oraz funkcjonowania komunikacji publicznej.**

3.2. Analiza SWOT

Zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu (w tym przypadku Gminy Siedlec) oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych jest klasycznym narzędziem, stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza:

- S – Strengths (atuty, silne strony)
- W – Weaknesses (problemy, słabości)
- O – Opportunities (szanse, możliwości)
- T – Threats (zagrożenia).

Analiza SWOT jest swego rodzaju pomostem między diagnozą stanu Gminy a strategią jej rozwoju - zidentyfikowane silne i słabe strony oraz możliwości i zagrożenia są podsumowaniem obecnej sytuacji Gminy, a jednocześnie wstępem do określenia perspektyw jej rozwoju, który powinien bazować na posiadanych własnych atutach oraz szansach, pojawiających się w otoczeniu.

Wstępna propozycja silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń zestawienia została sporządzona na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych i wywiadów. Następnie została ona zweryfikowana podczas warsztatów strategicznych oraz spotkania z pracownikami Urzędu Gminy.

W celu zapewnienia jak największej przejrzystości zestawienie silnych i słabych stron sporządzono w podziale na 13 obszarów życia Gminy:

- 1) Położenie, ogólne warunki życia
- 2) Zagospodarowanie przestrzenne
- 3) Drogi i komunikacja
- 4) Infrastruktura techniczna, czystość, środowisko
- 5) Oświata
- 6) Kultura, rozrywka
- 7) Sport, rekreacja
- 8) Handel, gastronomia, usługi
- 9) Zdrowie, pomoc społeczna
- 10) Bezpieczeństwo
- 11) Gospodarka
- 12) Mieszkańcy, aktywność społeczna
- 13) Zarządzanie Gminą.

Lista ta przedstawia się następująco²:

² W kilku przypadkach czynniki o podobnym charakterze występują zarówno po stronie atutów, jak i słabych stron. Jest to dopuszczalne, ponieważ po pierwsze przy analizie wewnętrznej brano pod uwagę nie tylko ściśle zdefiniowane słabości, ale także problemy i potrzeby, a po drugie w ramach tego samego zagadnienia mogą występować zarówno atuty, jak i słabości lub elementy do zrealizowania. Wobec tego na przykład w dziale „Drogi i komunikacja” w atutach jest mowa o coraz lepszym stanie dróg, natomiast w słabościach/problemach/potrzebach – o potrzebie budowy dróg gminnych.

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
Położenie, ogólne warunki życia	
- W gminie dobrze się mieszka - jest spokój, są lasy, jeziora, ładne tereny do wypoczynku, zna się wszystkich, inna jest mentalność ludzi niż w dużych ośrodkach, sporo osób wraca do gminy po zakończeniu nauki. - Życie w gminie chwala sobie szczególnie osoby, które tutaj nie tylko mieszkają, ale i pracują (bezrobocie jest niskie, szczególnie łatwo jest znaleźć pracę dla pracowników fizycznych). - Na miejscu jest pełna infrastruktura (zwłaszcza w Siedlcu). - Poprawia się wygląd wsi.	- Problemy demograficzne – starzejąca się społeczność gminy, ujemne saldo migracji - Konieczność pracy i nauki wielu osób poza terenem gminy
Zagospodarowanie przestrzenne	
Dostępne są działki pod budownictwo mieszkaniowe.	- Deficyt terenów pod inwestycje: - Brak większych (pow. 2 ha) gminnych działek pod budownictwo mieszkaniowe i aktywizację gospodarczą (AG) - Mało prywatnych terenów pod AG (ojcowizna) - W niektórych miejscach (np. Bełęcin) nie ma terenów pod budownictwo mieszkaniowe (dlatego ludzie uciekają). - Zbyt mało miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - Brak zainteresowania ze strony deweloperów budowaniem małych bloków (potrzeby – Siedlec, Chobienice)
Drogi i komunikacja	
- Coraz lepszy jest stan dróg gminnych. - Powstało sporo chodników. - Przez teren gminy przebiega linia kolejowa.	- Słaby stan części dróg, zwłaszcza powiatowych - Mało ścieżek rowerowych - Coraz mniejsza skala komunikacji publicznej

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
Infrastruktura techniczna, czystość, środowisko	
• Duży stopień skanalizowania gminy, pozostała część jest w fazie projektowania • Pełna gazyfikacja gminy (możliwość podłączenia dla wszystkich podmiotów) • Wysoka ocena estetyki (i terenów zielonych) gminy przez mieszkańców (52% ocen bardzo dobrych i dobrych) • Na połowie terenu gminy jest już światłowód, dalsze prace trwają.	• Brak kanalizacji na części terenu gminy • Problem niskiej emisji (w niektórych miejscach) • Problem smrodu – zakłady mięsne, drobiarskie, hodowla trzody chlewnej • Jeziora – woda nie jest czysta (potrzeba oczyszczania, napowietrzania) • Gmina nie ma wpływu na gospodarkę rybacką – jeziora są dzierżawione od Urzędu Marszałkowskiego przez związki rybackie • Nie wszędzie dobry zasięg komórek i Internetu (Belęcin, Tuchorza)
Oświata	
• Wysoka ocena oświaty przez mieszkańców (około 75% ocen pozytywnych i zadowolających) • Struktura oświaty – optymalna z punktu widzenia reformy (zespoły szkolno-gimnazjalne) • Gimnazjum w Siedlcu – dobre warunki (coraz więcej tablic interaktywnych, 2 sale komp., jest stołówka/świetlica, jest też duża sala gimnastyczna) • Jest dużo zajęć pozalekcyjnych z różnych dziedzin (nauka, sztuka, sport) • Jest bus odwożący uczniów po zajęciach pozalekcyjnych • Gmina w nowej perspektywie unijnej (2014-2020) otrzymała środki na przedszkola (rozwój infrastruktury i zajęcia dodatkowe).	• Tylko 2 sale gimnastyczne przyszkolne, potrzebne przy pozostałych szkołach • Zbyt mało sprzętu w szkołach • Najsłabsze wyniki testów i egzaminów w powiecie: – Coraz mniejsza motywacja uczniów – Brak zajęć dla uczniów zdolnych – Brak możliwości zwolnienia słabego nauczyciela – Rodzice coraz mniej przykładają się do dopilnowania uczniów, tłumaczą się brakiem czasu (a mają czas na oglądanie telewizji); mają niższe wykształcenie na wsi, ich status majątkowy mniejszy niż w miastach, mają mniej pieniędzy na zajęcia dodatkowe – Dużo rodziców długo pracuje, często na 1,5 etatu – Zajęcia dodatkowe – tylko finansowane przez gminę, rodzice nie chcą płacić, oszczędzają na dzieciach • Szkoły ponadgimnazjalne poza gminą, problem dojazdów (jest dojazd tylko z większych miejscowości)

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
Kultura, rozrywka	
• Dobre warunki lokalowe GOK i szeroka oferta (szczególnie dla dzieci i młodzieży) • Coraz lepsza współpraca GOK ze szkołami • Instruktorzy z GOK mają zajęcia w świetlicach wiejskich • Szeroka informacja o działaniach GOK (strona www, Facebook, Gminne Wieści, plakaty, lokalna prasa, maile do szkół) • Biblioteka – aż 4 placówki • Świetlice środowiskowe • Grójecka noc świętojańska	• Problem z wykorzystaniem świetlic wiejskich: – Brak animatorów – Ograniczone środki w budżetu gminy – Obawa przed wpuszczeniem młodzieży (dewastacje) • GOK – działa przede wszystkim w Siedlcu • Lokalizacja biblioteki w Siedlcu na II piętrze • Brak „Święta świni” (zaprzeszano), występowały gwiazdy, przez 2 dni mieszkańcy się integrowali, święto było promocją gminy na cały kraj • Zaprzeszano konkursu muzyki ludowej (Kozioł), można kontynuować we współpracy z innymi gminami • Brak zespołu tanecznego w gminie (w GOK jest sekcja, ale tylko taniec nowoczesny)
Sport, rekreacja	
• 2 Orliki • Turniej sołectw	• Za małe zagospodarowanie terenów rekreacyjnych (nadają się 2 jeziora, infrastruktura jest zniszczona) • Boisko w Siedlcu – niebezpiecznie (druty, słabo zamocowane bramki, kamienie) • Brak zajęć sportowych dla ogółu mieszkańców • Problem – brak animatorów, potrzeba wsparcia ze strony gminy
Handel, gastronomia, usługi	
• Liczne sklepy spożywcze i spożywczo-przemysłowe, zaopatrujące mieszkańców w podstawowe produkty oraz dostępność w bliskiej odległości (poza gminą) placówek, oferujących szeroką ofertę innego asortymentu	• Zbyt mała liczba restauracji • Brak kawiarni

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
- Kilka punktów gastronomicznych, niektóre oferują kompleksowe usługi (wyżywienie, impreza, nocleg) - Niektóre usługi (np. budownictwo, mechanika samochodowa, fryzjerstwo, kosmetyka) są dobrze rozwinięte i powszechnie dostępne (ale nie w każdej miejscowości); niektóre (np. medyczne) są dostępne w pobliskich miastach	
Zdrowie, pomoc społeczna	
Zadowalająca podstawowa opieka medyczna (2/3 mieszkańców ocenia ją dobrze lub zadowalająco)	- Brak lekarzy-specjalistów - Brak DPS, gmina opłaca miejsca w innych DPS-ach (ponad 300 tys. zł w 2016 r.) - Brak domu dziennego pobytu - Brak porad dla osób potrzebujących, miejsca terapii rodzinnej - Brak mieszkań chronionych
Bezpieczeństwo	
- Jest bezpiecznie (wysoka ocena mieszkańców). - Jednostka Policji na terenie gminy - OSP – aż 4 jednostki w KSRG, równomiernie rozmieszczone na terenie gminy (możliwość szybkiego dojazdu)	- Jest trochę chuligaństwa, dewastacji - Zaczynają się problemy z naborem kandydatów do OSP
Gospodarka	
- Dużo firm różnej wielkości – małe i średnie - Od 15 stycznia 2016 – są ulgi w podatku od nieruchomości (przez 3 lata od zakończenia inwestycji) - Coraz większy odsetek dużych gospodarstw (większa efektywność) - Rozwija się agroturystyka	- Większe firmy są w kilku miejscowościach, dlatego ludzie dojeżdżają (dużo osób jeździ do pracy nawet do Poznania, też szynobusem), a niektórzy wyjeżdżają na stałe - Brak dużych zakładów - Problem ze znalezieniem pracy przez osoby ze specjalistycznym wykształceniem - Problem znalezienia osób do pracy fizycznej, ale też np. kierowców - Za niskie zarobki

SILNE STRONY (ATUTY)	SŁABE STRONY/PROBLEMY
	• Drenaż kadr – większe ośrodki płacą więcej • Mało ludzi z j. niemieckim (potrzebny na rynku pracy, ale w szkołach nie ma, bo rodzice nie chcą) • Uczniowie po szkole nie są przygotowani do pracy, nie mają kursów specjalistycznych, w szkołach zawodowych powinny być porządne pracownie • Problem w szkołach powiatowych – utrzymują nauczycieli i przez to są te kierunki, na których się oni znają, a nie te, które są potrzebne dla przedsiębiorców • Wykształcenie zawodowe to teraz „obciach”, jest mało chętnych
Mieszkańcy, aktywność społeczna	
• Seniorzy – są aktywni, zaczyna się dobra współpraca z GOK (np. konkurs kulinarny, współpraca z KGW w sołectwach), mają lokal w GOK – ale tylko 2 razy w tygodniu • Aktywni sołtysi, organizują różne wydarzenia u siebie	• Młodzież mało aktywna • W sołectwach jest aktywna tylko część mieszkańców, wielu w ogóle się nie angażuje. • Mała aktywność organizacji pozarządowych (obawa przed formalizowaniem się grup społecznych), w konsekwencji brak działań (środki zewnętrzne nie zawsze mogą być kierowane do grup nieformalnych), niechęć przedstawicieli grup nieformalnych do brania odpowiedzialności za sformalizowanie grupy i jej działalność
Zarządzanie Gminą	
• Aktywność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych	• Potrzeba poprawy obsługi interesantów • Za mała promocja atrakcji turystycznych

Najistotniejsze wnioski z zamieszczonych wyżej wyników analizy są następujące:

- Siedlec jest gminą znaną z wysoko rozwiniętej gospodarki rolnej (upraw i hodowli). Do niedawna jej wizytówką było „Święto świni”, które nie tylko było jej najważniejszym elementem promocyjnym, ale przede wszystkim wydarzeniem integrującym mieszkańców.

- Gmina jest przez większość mieszkańców postrzegana jako spokojne, bezpieczne miejsce życia, szczególnie przez osoby, które nie muszą dojeżdżać do pracy do większych ośrodków, gdyż na miejscu mają dobre, stałe źródło dochodów. Lokalna społeczność woli mieszkanie na wsi niż w mieście, kojarzonym z hałasem, szybkim tempem życia i traceniem czasu na przejazd.
- Z drugiej strony znaczna część mieszkańców (głównie ze specjalistycznym wykształceniem) ma problem ze znalezieniem satysfakcjonującej pracy, wynikający z braku odpowiednich miejsc zatrudnienia. Wyrazem tego jest ujemne saldo migracji, czyli większa liczba osób wyjeżdżających na stałe z Gminy niż osiedlających się na jej terenie.
- Do istotnych problemów życia na miejscu zaliczono także niepełne uzbrojenie w sieć kanalizacyjną (lub przydomowe oczyszczalnie ścieków) oraz stan dróg (zwłaszcza powiatowych), co jest barierą zarówno dla rozwoju gospodarczego, jak i wzrostu liczby mieszkańców.
- Konfrontacja silnych i słabych stron korzystnie wypada przy ocenie funkcjonowania oświaty. Mieszkańcy są zadowoleni z istniejącej sieci szkół o dobrej bazie lokalowej. Niestety, nie idzie to w parze z poziomem nauczania. Inny kluczowy problem to zbyt mała liczba przyszkolnych sal gimnastycznych.
- Wysoko została oceniona sfera kultury – mieszkańcy dostrzegają aktywną działalność Gminnego Ośrodka Kultury oraz Biblioteki. Obydwie placówki posiadają szeroką ofertę dla mieszkańców gminy.
- Jedną z głównych bolączek (nie tylko Gminy Siedlec) jest zbyt małe wykorzystanie świetlic wiejskich z powodu braku środków na zatrudnienie animatorów i/lub braku wolontariuszy, którzy podjęliby się tego zadania.
- Jeżeli chodzi o sport i rekreację, to do atutów gminy zaliczono dwa kompleksy Orlik. Zdecydowanie więcej było jednak głosów krytycznych – dotyczyły one zarówno stanu infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (szczególnie przy jeziorach), jak i zbyt małej oferty zajęć.
- Interesujące jest to, że mimo braku dużych, sieciowych marketów, mieszkańcy są bardzo zadowoleni z podstawowej oferty handlowej, a także usługowej.
- Ocena podstawowej opieki zdrowotnej przez mieszkańców wypadła pozytywnie. Największe potrzeby dotyczą zwiększenia skali opieki zdrowotnej w placówkach oświatowych.
- W sferze społecznej wskazano na kilka braków na terenie gminy – Domu Pomocy Społecznej, domu dziennego pobytu, czy mieszkań chronionych.
- Na uwagę zasługuje lokalizacja w Siedlcu jednostki Policji mimo likwidacji wielu placówek.
- Jeżeli chodzi o sferę gospodarki, mimo znacznej liczby firm, dużym problemem jest, o czym już wyżej wspomniano, brak zadowalającej oferty miejsc pracy na miejscu. Mimo tego oficjalna stopa bezrobocia nie jest wysoka na skutek pracy znacznej części mieszkańców w rolnictwie, pracy w szarej strefie oraz za granicą. Z drugiej strony w wielu branżach brakuje chętnych do pracy. Podstawowym warunkiem lokowania się inwestycji w danej gminie jest dostępność terenów inwestycyjnych, najlepiej już z posiadanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Gmina Siedlec nie posiada większych własnych terenów, co uniemożliwia jej bycie aktywnym „graczem” na

konkurencyjnym (ze strony innych samorządów) rynku. Co więcej, mało jest prywatnych gruntów, wystawionych na sprzedaż.

- Ocenie poddano także aktywność mieszkańców. Z jednej strony jest ona znaczna w przypadku podejmowania różnych oddolnych inicjatyw społecznych (w poszczególnych sołectwach), jednak z drugiej strony liczba osób, uczestniczących w różnych wydarzeniach jest zdecydowanie niezadowalająca.
- Ostatnim elementem, który podlegał ocenie, było samo zarządzanie gminą, a więc ocena dotychczasowego i obecnego działania władz samorządowych. Generalnie mieszkańcy samą obsługę administracyjną oceniają bardzo dobrze – łącznie ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowalających było ponad 70% (wynik badań ankietowych).

Drugą stroną analizy SWOT jest identyfikacja zewnętrznych szans (możliwości) i zagrożeń. Zadaniem Gminy jest z jednej strony przewidywanie i wykorzystanie tych szans, a drugiej strony unikanie, minimalizacja, a nawet likwidowanie zagrożeń. Zestawienie szans i zagrożeń, sporządzone w drodze uzgodnień w ramach prac zespołów roboczych, przedstawia się następująco:

SZANSE (MOŻLIWOŚCI)

- Możliwość pozyskania środków pomocowych (zwłaszcza w obliczu dostępności środków unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020)
- Napływ zewnętrznego kapitału
- Napływ nowych mieszkańców - postrzeganie Gminy Siedlec jako spokojnego, bezpiecznego miejsca zamieszkania i spędzania wolnego czasu
- Współpraca międzysamorządowa w ramach Powiatu Wolsztyńskiego
- Rozwój świadomości społecznej i społeczeństwa obywatelskiego
- Rosnące zainteresowanie społeczeństwa różnymi formami spędzania wolnego czasu

ZAGROŻENIA

- Problemy demograficzne – starzenie się społeczności gminy, odpływ mieszkańców do większych ośrodków i za granicę
- Deficyt osób do pracy na miejscu - mniejsza aktywność gospodarcza, mniejsze dochody podatkowe
- Ograniczone środki finansowe na realizację zwiększonych zadań samorządów
- Niestabilny system prawny w odniesieniu do funkcjonowania samorządów, w tym perspektywa reformy oświaty
- Konkurencja okolicznych ośrodków, brak skutecznej współpracy z okolicznymi samorządami.

Podsumowując można stwierdzić, że w ostatnich latach gmina potrafiła w dużej mierze wykorzystać wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania i doprowadziła do znaczącej rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, postępy w budowie dróg) i społecznej (placówki oświatowe i kulturalne, infrastruktura

rekreacyjna). O rozwoju Gminy świadczy wysoki udział dochodów własnych (jak na gminę wiejską – 42% w 2015 r.) w łącznych dochodach budżetowych.

Przed władzami i mieszkańcami gminy stoją kolejne, duże wyzwania, aby w 15-letniej perspektywie, objętej niniejszą Strategią, w jak największym stopniu stymulować dalszy wzrost dobrobytu i zadowolenia mieszkańców, przede wszystkim poprzez sprawne wspieranie rozwoju gospodarczego i jak najlepsze wykorzystanie dotacji unijnych w perspektywie finansowej do 2020 roku.

Zaprezentowane wyżej wyniki analizy sytuacji gminy, przeprowadzonej z udziałem jej mieszkańców, stały się podstawą procesu planistycznego, bowiem wewnętrzne atuty i pojawiające się w otoczeniu szanse są tymi elementami, na których należy bazować planując dalszy rozwój gminy. Jednocześnie należy pamiętać, że usunięcie bądź zniwelowanie wewnętrznych braków i problemów oraz zewnętrznych zagrożeń to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy i gości.

4. WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY

4.1. Wizja Gminy

Wizja gminy określa pożądany przez mieszkańców obraz (wizerunek gminy) w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem” gminy, pokazującym, **jak powinna ona docelowo wyglądać**, jakie funkcje spełniać.

Wypracowana podczas spotkań z przedstawicielami różnych środowisk, wizja Gminy Siedlec brzmi następująco:

Gmina Siedlec wyróżnia się spośród gmin wiejskich województwa wielkopolskiego dobrymi warunkami zamieszkania i odpoczynku, dobrze rozwiniętą działalnością gospodarczą w sektorze średnich i małych przedsiębiorstw, wysokim poziomem rolnictwa, stabilnym rynkiem pracy, aktywnie chronionym środowiskiem naturalnym oraz aktywnym i atrakcyjnym środowiskiem kulturowym, dbającym o lokalne zwyczaje.

Treść wizji jest bardzo zbliżona do zapisów z poprzedniej strategii, co świadczy o prawidłowej ciągłości procesu planowania strategicznego w gminie.

Powyższa wizja wskazuje na to, że Gmina Siedlec pragnie być aktywnym, lokalnym ośrodkiem gospodarczym, bazującym na rozwiniętym rolnictwie oraz sektorze małych i średnich firm.

Jednocześnie gmina ma być przyjaznym miejscem do życia. Do pozostania lub zamieszkania na jej terenie ma zachęcać nie tylko dostatek miejsc pracy i bogactwo środowiska naturalnego, ale także rozwinięta sfera usług społecznych i ciekawa oferta spędzania wolnego czasu.

4.2. Misja rozwoju Gminy

Misja określa, jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Jest ona sentencją, która najlepiej ujmuje główne, planowane kierunki działania samorządu, jest także najlepszym podsumowaniem całego opracowywanego planu strategicznego.

Na podstawie analizy atutów oraz braków i problemów, biorąc pod uwagę zidentyfikowane uwarunkowania rozwoju gminy, sformułowano następującą deklarację:

Jesteśmy aktywną gminą, znaną z rozwiniętego rolnictwa i przetwórstwa, położoną w zachodniej części Wielkopolski.

Realizację naszych zamierzeń rozwojowych pragniemy osiągnąć poprzez:

- **zapewnienie mieszkańcom, przedsiębiorcom i gościom pełnej dostępności infrastruktury technicznej i społecznej**
- **wspieranie powstawania i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw**
- **zapewnienie szerokiej gamy wysokiej jakości usług społecznych**
- **pobudzanie i wspieranie aktywności i integracji społeczno-kulturalnej.**

W tak sformułowanej misji można wyróżnić kilka elementów. Pierwsze zdanie wskazuje lokalizację gminy na mapie kraju oraz jej profil ekonomiczny.

Kolejne zdanie precyzuje zapisy wizji gminy. Wymieniono w nim główne sposoby osiągnięcia pożądanego, docelowego stanu – stworzenie jak najlepszych warunków do życia obecnych i przyciągnięcia kolejnych mieszkańców poprzez wszechstronne działania na rzecz dokończenia budowy infrastruktury technicznej i społecznej oraz dbanie o rozwój osobisty mieszkańców (oświata) i zapewnianie im wielu ciekawych form wypoczynku (kultura, sport, rekreacja). Na koniec należy podkreślić wagę ostatniego elementu misji – działań na rzecz rozwoju aktywności i integracji społeczności gminy.

5. CELE STRATEGICZNE

W rezultacie przeprowadzonych badań ankietowych, wywiadów z opiniotwórczymi mieszkańcami gminy oraz konsultacji z szerokim gronem pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek, radnych oraz przedstawicieli innych instytucji, sformułowano strategiczne cele rozwoju Gminy Siedlec. Bazują one na zidentyfikowanych wcześniej uwarunkowaniach rozwojowych gminy (a więc posiadanych wewnętrznych atutach i pojawiających się w otoczeniu szansach, ale także uwzględniając najistotniejsze wewnętrzne problemy i zewnętrzne zagrożenia) i wytyczają główne kierunki jej dalszego rozwoju. Realizacja celów, w perspektywie objętej niniejszym planem, powinna w znacznym stopniu przybliżyć osiągnięcie pożądanego stanu rozwoju gminy, określonego w jej wizji.

Strategiczne cele rozwoju Gminy Siedlec są następujące:

Cel strategiczny 1. Zapewnienie dogodnych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy

Cel strategiczny 2. Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych.

Cele strategiczne bezpośrednio nawiązują do wizji i misji rozwoju gminy. Do ich osiągnięcia będzie prowadziła realizacja konkretnych projektów strategicznych, szczególnie tych związanych z poprawą technicznych i społecznych warunków życia. Tym samym będzie następowało stopniowe, konsekwentne przybliżanie się do osiągnięcia pożądanego stadium rozwoju gminy, określonego w jej wizji. Plan strategiczny w rozumieniu jego twórców - przedstawicieli społeczności lokalnej - nie jest bowiem tylko ogólnym zestawieniem mało realnych do zrealizowania życzeń, lecz dokumentem zawierającym listę konkretnych zadań do wykonania i określającym czas ich realizacji, listę, która od momentu zatwierdzenia przez Radę Gminy, stanie się podstawą pracy wszystkich pracowników samorządu.

Uzasadnienie wyboru powyższych celów jest następujące:

Cel strategiczny nr 1

Zapewnienie dogodnych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy

Podstawowym oczekiwaniem mieszkańców w stosunku do każdego samorządu są jego aktywne działania, mające na celu poprawę obecnego standardu życia w gminie. Zmiany polityczno-społeczne, zainicjowane w naszym kraju już 27 lat temu, stworzyły możliwość swobodnego podróżowania, a co za tym idzie, zaobserwowania poziomu życia w krajach rozwiniętych. Konfrontacja ta nie wypadła korzystnie – złej jakości drogi, braki w zwodociągowaniu i skanalizowaniu (zwłaszcza obszarów wiejskich), niewielka liczba telefonów, niedostatek mieszkań, czy zdegradowane środowisko naturalne, świadczyły o różnicach cywilizacyjnych.

Okres ostatniego ćwierćwiecza to czas niezaprzeczalnych, pozytywnych przemian. Na wielu terenach problem wyposażenia gospodarstw domowych w podstawowe elementy infrastruktury technicznej przestał już właściwie istnieć. Mimo tych postępów, do zrobienia pozostało jeszcze wiele. Pełna infrastruktura oznacza bowiem nie tylko uzbrojenie w niezbędne media (woda, kanalizacja, prąd), ale obecnie – zdaniem mieszkańców – przede wszystkim gęstą i o dobrej jakości sieć dróg i ścieżek rowerowych, czy dostęp do szybkiej sieci internetowej.

Mimo że w ostatnich latach gmina zainwestowała znaczne środki w infrastrukturę techniczną, to nadal istnieją duże potrzeby w tym zakresie – w zdecydowanej większości w sferze infrastruktury drogowej i okołodrogowej (ścieżki rowerowe, chodniki, oświetlenie).

Pełne wyposażenie gminy w infrastrukturę techniczną to obecnie nie tylko jeden z podstawowych wymogów cywilizacyjnych, ale także kluczowy warunek rozwoju gospodarczego. Należy także zwrócić uwagę na to, że inwestycje w infrastrukturę techniczną oznaczają poprawę stanu środowiska naturalnego, a więc życie w bardziej przyjaznym i zdrowym otoczeniu, co w oczywisty sposób wpływa na zwiększenie atrakcyjności danego terenu dla obecnych i potencjalnych nowych mieszkańców.

Z wyników badania ankietowego wynika, że lokalny rynek pracy jest dziedziną, którą mieszkańcy oceniają przeciętnie ze wskazaniem na "źle". Z drugiej strony statystyki są optymistyczne – stopa bezrobocia wynosi około 3%, ale w dużej mierze jest to spowodowane dojeżdżaniem do pracy w innych gminach. Mieszkańcy zdecydowanie woleliby pracować na miejscu i stąd nie najlepsze opinie na temat gminnego rynku zatrudnienia i to mimo tego, że dzięki rozwiniętej produkcji rolnej i korzystnemu klimatowi inwestycyjnemu, liczba podmiotów działających w sektorze prywatnym jest wysoka i od lat systematycznie wzrasta.

Rozwój gospodarczy gminy jest źródłem wzrostu zamożności i podniesienia poziomu życia mieszkańców. Dzięki wpływom z podatków rosną dochody budżetu samorządowego oraz maleją wydatki, przeznaczone na pomoc społeczną. Należy przy tym podkreślić, iż samorząd lokalny nie dysponuje – zarówno z punktu widzenia uregulowań prawnych, jak i możliwości finansowych – narzędziami bezpośredniego wpływu na gospodarkę na terenie gminy. Nie oznacza to jednak, że nie może on pełnić roli strony wspierającej i do pewnego stopnia stymulującej przemiany w gospodarce i na rynku pracy.

Cel strategiczny nr 2

Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych

Zaspokojenie podstawowych potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej z pewnością jest nadal najważniejszym oczekiwaniem mieszkańców pod adresem władz gminy. Na obecnym poziomie rozwoju społeczeństwa posiadanie pełnej infrastruktury nie jest jednak wystarczające dla zapewnienia życia i rozwoju na oczekiwanym poziomie. Równie istotna jest dostępność do tzw. usług społecznych, takich jak usługi zdrowotne, opieka społeczna, oświata, czy też kultura, sport i rekreacja. Dla społeczności lokalnej bardzo ważny jest również dialog z miejscowymi władzami samorządowymi, które zostały powołane po to, by zaspokajać jej potrzeby.

Mimo wielu pozytywnych zmian w ostatnich kilku latach i przeznaczania znacznych kwot z budżetu gminy na rozwój usług społecznych, wyniki przeprowadzonych badań ankietowych, analiz i dyskusji wskazują na to, że społeczność lokalna oczekuje dalszego poszerzenia zakresu i poprawy poziomu świadczenia tej grupy usług. Dotyczą one przede wszystkim dalszej poprawy bazy i poziomu oświaty, rozwoju infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej oraz dalszego uatrakcyjnienia oferty kultury i rozrywki.

Wyeliminowanie zidentyfikowanych braków i problemów przewidziano w projektach strategicznych, zaproponowanych w niniejszym dokumencie Strategii.

Jak zaznaczono we wstępnej części niniejszego dokumentu, przedstawiając strukturę strategii, cele strategiczne grupują poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju gminy, określonego w jej wizji. Z kolei programy strategiczne są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów. Programy strategiczne grupują projekty, związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia, czy działaniami samorządu. Projekty realizacyjne to już konkretne przedsięwzięcia, najłatwiej mierzalne przy wdrażaniu Strategii.

6. PROGRAMY I PROJEKTY STRATEGICZNE

6.1. Założenia i kryteria wyboru programów i projektów strategicznych

Podczas sporządzania listy programów i projektów strategicznych kierowano się poniższymi założeniami:

- 1) Wybrane, proponowane projekty spełniają najpilniejsze potrzeby społeczności lokalnej, wyrażone w treści celów strategicznych, takie jak:
 - zapewnienie dogodnych warunków życia na terenie gminy
 - zapewnienie bytowania w uporządkowanym i dobrze zarządzanym otoczeniu
 - wspieranie rozwoju gospodarczego
 - wspieranie rozwoju osobistego mieszkańców i zapewnienie dobrych warunków do odpoczynku.
- 2) Wybrane projekty mogą być związane z obligatoryjnymi, bieżącymi zadaniami samorządu, ale nie ograniczają się tylko do takich zadań.

Zaproponowane zostały również kryteria, które automatycznie predysponowały projekt do włączenia do Strategii:

- a) projekt jest wpisany w Wieloletnią Prognozę Finansową gminy
- b) projekt odpowiada zadaniom, zgłoszonym do programów o zasięgu wojewódzkim i powiatowym
- c) projekt jest już rozpoczęty lub przygotowana jest dokumentacja techniczna.

W procesie doboru projektów strategicznych jego uczestnicy zastanawiali się, jakie są realne szanse na wdrożenie zgłaszanych pomysłów - jakie działania mogą decydować o tym, że przedsięwzięcie uda się wykonać, a czego już na etapie planowania należy się wystrzeżać, by nie dopuścić do niepowodzenia.

6.2. Zestawienie programów i projektów strategicznych

Poniżej przedstawiono zestawienie programów i projektów strategicznych:

Cel strategiczny 1. Zapewnienie dogodnych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy

Program 1. Poprawa stanu infrastruktury drogowej

- Projekt 1.1. Rozwój gminnej infrastruktury drogowej
- Projekt 1.2. Rozwój gminnej infrastruktury okołodrogowej
- Projekt 1.3. Podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu dróg wyższej kategorii

Program 2. Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne

- Projekt 2.1. Gospodarka wodociągowa
- Projekt 2.2. Gospodarka kanalizacyjna

Projekt 2.3. Rozbudowa pozostałych elementów infrastruktury technicznej

Projekt 2.4. Aktywne planowanie przestrzenne

Projekt 2.5. Działania na rzecz ochrony powietrza i zasobów przyrody

Program 3. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości

Projekt 3.1. Organizacja terenów pod inwestycje

Projekt 3.2. Orientacja Gminy na inwestorów

Cel strategiczny 2. Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych

Program 4. Oświata, kultura, sport, rekreacja

Projekt 4.1. Poprawa jakości nauczania w szkołach gminnych

Projekt 4.2. Poprawa infrastruktury i wyposażenia placówek oświatowych

Projekt 4.3. Uatrakcyjnienie oferty kultury i rozrywki

Projekt 4.4. Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej

Program 5. Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo

Projekt 5.1. Zwiększenie skali opieki zdrowotnej w placówkach oświatowych

Projekt 5.2. Działania na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu

Projekt 5.3. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego

Program 6. Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą

Projekt 6.1. Aktywizacja mieszkańców, wspieranie aktywności i integracji społecznej

Projekt 6.2. Sprawne zarządzanie Gminą.

6.3. Zakres czasowy planowanych przedsięwzięć

Planowane projekty mają różny zakres czasowy – autorzy, planując realizację przedsięwzięć, starali się brać pod uwagę skalę potrzeb i możliwości budżetowe Gminy. Jednak każdy projekt składa się z kilku zadań, często o charakterze „ciągłym”, więc zakres czasowy większości projektów obejmuje cały okres realizacji Strategii 2016-2030. Poniżej został przedstawiony zbiorczy plan realizacji poszczególnych projektów w okresie obowiązywania Strategii.

Tabela 1. Zakres czasowy projektów strategicznych

Numer projektu	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.1.															
1.2.															
1.3.															
2.1.															
2.2.															
2.3.	Do skutku														
2.4.															
2.5.															
3.1.															
3.2.															
4.1.															
4.2.															
4.3.															
4.4.															
5.1.															
5.2.															
5.3.															
6.1.															
6.2.															

6.4. Prezentacja i uzasadnienie programów i projektów strategicznych

Poniżej krótko scharakteryzowano poszczególne programy strategiczne. W ramach każdego z nich przedstawiono szczegółowe informacje o kolejnych projektach strategicznych. Mają one postać tzw. kart projektów, zawierających:

- cel realizacji danego projektu
- jednostkę koordynującą (odpowiadającą za realizację projektu)
- inne podmioty, uczestniczące w projekcie
- beneficjentów projektu
- zadania w ramach projektu oraz terminy ich wykonania.

Każdy projekt został także opatrzony komentarzem na temat tła projektu i uzasadnienia jego wyboru.

Cel strategiczny nr 1

Zapewnienie dogodnych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy

Pod hasłem „dogodne warunki zamieszkania” kryje się szereg czynników, które składają się na zadowolenie z życia na danym terenie.

W przypadku niniejszego dokumentu strategii rozwoju Gminy Siedlec, zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania to:

- Zadowalający poziom infrastruktury drogowej i okołodrogowej (ścieżki pieszo-rowerowe, chodniki, oświetlenie)
- Pokrycie systemem odprowadzania ścieków (sieć kanalizacyjna lub przydomowe oczyszczalnie ścieków) terenu całej gminy
- Dostęp do sieci telefonii komórkowej i szybkiego Internetu w całej gminie
- Ład przestrzenny, czyli uporządkowane, ładne, estetyczne otoczenie
- Czyste powietrze i woda
- Dobre warunki do prowadzenia i rozwoju biznesu.

Wszystkie te zagadnienia zostały uwzględnione w trzech programach strategicznych. Każdy z nich obejmuje kilka konkretnych projektów wraz z proponowanymi zestawami działań, realizacja których powinna przyczyniać się do realizacji omawianego celu.

Program 1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej

Z przeprowadzonego badania ankietowego wynika, że respondenci – wyrażając swoją opinię na temat potrzebnych działań na terenie gminy – rozwój infrastruktury drogowej i okołodrogowej wymienili zdecydowanie na pierwszym miejscu. Nic zatem dziwnego, że takie działania, jak remonty i budowa dróg oraz budowa ścieżek rowerowych znalazły priorytet na liście zadań, zaplanowanych do realizacji w niniejszym dokumencie.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.1.

Nazwa programu	Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej		Numer programu	1
Nazwa projektu	Rozwój gminnej infrastruktury drogowej		Numer projektu	1.1.
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia, bezpieczeństwa i prowadzenia działalności gospodarczej			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście, przejezdni			
Zadania			Czas realizacji	
1. Remonty dróg gminnych			2016-2030	
2. Przebudowy dróg gminnych			2016-2030	

Drogi służą nie tylko mieszkańcom gminy i działającym tutaj podmiotom gospodarczym, ale także ruchowi tranzytowemu oraz są jednym z podstawowych kryteriów przy wyborze lokalizacji inwestycji. Z tych powodów stanowią bardzo istotny element infrastruktury technicznej – ich wysoka jakość powoduje większą dostępność komunikacyjną gminy oraz przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu.

Z tego powodu przed władzami samorządowymi przez cały okres realizacji strategii stoją zadania, polegające na budowie nawierzchni, bądź remontach dróg. Najważniejsze przedsięwzięcia, zaplanowane do 2030 roku to:

- Remont drogi gminnej w Belęcinie
- Przebudowa dróg gminnych w Chobienicach
- Przebudowa dróg gminnych na osiedlu w Chobienicach
- Przebudowa dróg gminnych w Godziszewie
- Przebudowa dróg gminnych w Jażyńcu
- Przebudowa dróg gminnych w Karnej
- Przebudowa drogi gminnej i powiatowej wraz z odwodnieniem i zjazdami w Kiełkowie
- Przebudowa dróg gminnych w Kiełkowie
- Przebudowa drogi gminnej w Kiełpinach
- Przebudowa i remont drogi gminnej w Kiełpinach
- Przebudowa dróg gminnych w Kopanicy

- Przebudowa drogi gminnej w Mariankowie
- Przebudowa ul. Kasztanowej w Siedlcu
- Przebudowa dróg gminnych w Siedlcu
- Przebudowa dróg gminnych w Tuchorzy
- Przebudowa dróg gminnych w Wielkiej Wsi
- Przebudowa dróg gminnych w Wąchabnie
- Przebudowa dróg gminnych na osiedlu w Żodyniu
- I inne, w zależności od potrzeb i posiadanych środków.

Najważniejsze zadania będą możliwe do wykonania dzięki uzyskaniu wsparcia w postaci dotacyjnych środków unijnych (z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich) i środków z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych oraz pożyczek z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.2.

Nazwa programu	Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej		Numer programu	1
Nazwa projektu	Rozwój gminnej infrastruktury okołodrogowej		Numer projektu	1.2.
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia, bezpieczeństwa i prowadzenia działalności gospodarczej			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie		
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście, przejezdni			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa chodnika Jaromierz-Marianice			2016-2020	
2. Przebudowa chodnika w Nowej Tuchorzy			2016-2020	
3. Przebudowa placu postojowego w Kopanicy			2016-2018	
4. Budowa 42 stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, 4 stanowisk postojowych dla autobusów wraz z przebudową chodnika po jednej stronie drogi oraz budowa kanalizacji deszczowej z separatorem w pasie ulicy Szkolnej w Siedlcu			2016-2025	
5. Modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne			2016-2030	
6. Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia ulicznego			2016-2030	
7. Przebudowa i budowa pozostałych chodników			2016-2030	

W ostatnich latach w większości polskich gmin preferencje mieszkańców co do najpilniejszych zadań inwestycyjnych przesunęły się z gospodarki wodno-ściekowej i budowy dróg na budowę infrastruktury okołodrogowej, czyli ścieżek pieszo-rowerowych, chodników, parkingów i oświetlenia. Nie inaczej jest w Siedlcu, gdzie badanie ankietowe wykazało, że aż dla 55,8% mieszkańców właśnie budowa ścieżek pieszo-rowerowych jest najważniejsza. Drogi znalazły się na drugim miejscu z wynikiem 51,4%.

Najpilniejsze zadania – inwestycje przy drogach gminnych - zostały wymienione w powyższej tabeli.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 1.3.

Nazwa programu	Poprawa stanu infrastruktury drogowej		Numer programu	1
Nazwa projektu	Podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu dróg wyższej kategorii		Numer projektu	1.3.
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia, bezpieczeństwa i prowadzenia działalności gospodarczej			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	GDDKiA, Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich, Powiatowy Zarząd Dróg	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście, przejezdni			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa obwodnicy Kopanicy i Żodynia			2016-2030	
2. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi krajowej Wielka Wieś-Kopanica-Żodyń			2016-2020	
3. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi krajowej Siedlec-Powodowo			2016-2018	
4. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 303 Siedlec-Chobienice-Grójec Wielki			2017-2022	
5. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 303 na odcinku Chobienice-Grójec Wielki wraz z mostami			2017-2025	
6. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 303 na odcinku Siedlec-Powodowo			2016-2020	
7. Przebudowa drogi powiatowej Powodowo-Kiełpiny-Stara Tuchorza-Belęcin			2017-2025	
8. Przebudowa drogi powiatowej Belęcin-Mariankowo-Boruja-Tuchorza			2018-2030	
9. Przebudowa drogi powiatowej Boruja-Kuźnica Zbąska			2018-2030	
10. Przebudowa drogi powiatowej Chobienice – Zbąszyń			2018-2030	

11. Przebudowa i budowa drogi powiatowej Chobienice-Kopanica	2018-2030
12. Przebudowa drogi powiatowej Kopanica-Wąchabno	2018-2030
13. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej Belęcin-Zakrzewo-Godziszewo-Chobienice	2017-2025
14. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej Belęcin-Mariankowo-Boruja	2017-2025

Przez teren Gminy przechodzą drogi: krajowa nr 32 Poznań - Zielona Góra (10,6 km), wojewódzka Powodowo - Babimost (12,5 km) oraz drogi powiatowe (86,2 km).

Z punktu widzenia użytkownika nie ma znaczenia, jaki podmiot jest zarządcą drogi – istotne jest, aby była ona w odpowiednim stanie technicznym. Przeprowadzona analiza wykazała, że drogi każdej z w/w kategorii wymagają remontów. Bardzo ważna jest także budowa ścieżek pieszo-rowerowych wzdłuż najbardziej ruchliwych tras, którymi mieszkańcy dojeżdżają do pracy i szkoły.

Zadaniem gminy jest zgłaszanie do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich oraz Powiatowego Zarządu Dróg w Wolsztynie apeli o konkretne działania inwestycyjne, które wynikają przecież z potrzeb mieszkańców i przejezdnych.

Najpilniejsze potrzeby zostały wymienione w powyższej tabeli.

Jeżeli chodzi o drogę krajową, to z jednej strony jest ona dla gminy „dobrodziejstwem”, bowiem umożliwia mieszkańcom połączenie z większymi ośrodkami, a ruch tranzytowy generuje dochody miejscowym firmom, ale z drugiej strony przyczynia się do powstawania wielu niebezpiecznych sytuacji oraz jest źródłem hałasu i zanieczyszczeń. Od wielu lat gmina stara się o budowę obwodnicy Kopanicy i Żodynia, ale ciągle na to przedsięwzięcie nie ma środków.

Jeżeli chodzi o pozostałe zadania, wymienione w tabeli, to dotyczą one przebudowy dróg wojewódzkich i powiatowych oraz budowy ścieżek pieszo-rowerowych.

Program 2. Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne

W ramach niniejszego programu zaproponowano realizację pięciu projektów strategicznych o różnej tematyce, związanej z poprawą „technicznych” warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej, planowaniem przestrzennym oraz poprawą stanu środowiska naturalnego.

Dwa pierwsze projekty dotyczą inwestycje w sferze gospodarki wodno-ściekowej, co, obok budowy dróg i ścieżek rowerowych oraz wspierania działalności gospodarczej, jest zdecydowanym priorytetem większości polskich gmin.

Trzeci projekt obejmuje zadania z zakresu rozbudowy pozostałych elementów infrastruktury technicznej, takich jak sieć teleinformatyczna, czy energetyczna.

Treścią kolejnego projektu są działania, zmierzające do zapewnienia ładu przestrzennego na terenie gminy.

Ostatni projekt zawiera zadania, związane z ochroną zasobów przyrody, termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej, edukacją ekologiczną mieszkańców i wspieraniem ich w wykorzystaniu alternatywnych źródeł energii oraz zapewnieniem czystości powietrza i wody.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.1.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Gospodarka wodociągowa		Numer projektu	2.1.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie zaopatrzenia w dobrej jakości wodę wszystkim mieszkańcom, zapewnienie zaopatrzenia w wodę z punktu wymagań przeciwpożarowych, poprawa jakości urządzeń wodociągowych, poprawa standardu życia, ochrona środowiska			
Jednostka koordynująca	Zakład Eksploatacji Urządzeń Komunalnych Sp. z o.o. w Siedlcu	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Urząd Gminy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa nowych sieci: - wodociąg Grójec Wielki w kierunku na Nową Wieś Zbąską - wodociąg Wielka Wieś cz. dolna - Siedlec ul. Rzemieśnicza, Polna c.d., działki w Siedlcu w kierunku na Wolsztyn, działki w Siedlcu odchodzące od ul. Szkolnej - łącznik Tuchorza – Stara Tuchorza - budowa wodociągu (uzupełnienia) na nowo powstałych działkach w innych miejscowościach			2017 2022-2024 2017-2025 2018-2020 2017-2030	
2. W zakresie optymalizacji przepływów i przystosowania sieci do wymagań p.poż: - budowa zbiorników magazynowych w Kopanicy i Wojciechowie - łącznik w miejscowości Belęcin - wodociąg Jaromierz – Marianice - wodociąg Wielka Wieś – Mała Wieś - przebudowa istniejącej sieci w miejscowościach Kiełpiny, Nieborza, Belęcin, Zakrzewo , Kopanica, Wielka Wieś			2020-2025 2017 2018-2020 2020-2022 2017-2030	
3. W zakresie ograniczenia strat wody na sieci: - rozbudowa systemu monitoringu na sieci wodociągowej z możliwością zdalnego kierowania zasuwami oraz monitoring hydroforni i przepompowni w zakresie ograniczenia dostępu osób trzecich - wymiana wszystkich stalowych przyłączy i przyłączy z nietypowymi nawiertkami - eliminacja nielegalnych przyłączy - montaż systemu zdalnego odczytu wodomierzy			2017-2025 2017-2030 2017-2030 2020-2030	
4. W zakresie poprawy niezawodności zaopatrzenia: remont (odbudowa, budowa) po jednej studni głębinowej w miejscowościach Wielka Wieś [2017], Godziszewo [2018], Tuchorza [2020], Siedlec [2025]			2017-2025	

• remont hydroforni w Wielkiej Wsi i jej rozbudowa	2018-2020
5. W zakresie ochrony środowiska: • remont układów oczyszczania wód popłucznych na wszystkich hydroforniach • wprowadzenie alternatywnych systemów zasilania 4 hydroforni, przepompowni i systemów monitorująco – pomiarowych • termoizolacja obiektów hydroforni i przepompowni	2020-2030 2017-2030 2017-2020

Zapisane w dokumencie Strategii zamierzenia inwestycyjne w sferze gospodarki wodno-ściekowej są zgodne z Wieloletnim Planem Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych, posiadanym przez gminną spółkę Zakład Eksploatacji Urządzeń Komunalnych i zatwierdzonym uchwałą Rady Gminy.

Powyższe zestawienie wskazuje na to, że w perspektywie najbliższych 15 lat planowanych jest wiele przedsięwzięć. Warto podkreślić, że nie dotyczą one tylko budowy nowych sieci i remontu istniejących urządzeń, ale także tak ważnych spraw, jak dostosowanie sieci do wymagań przeciwpożarowych, czy ograniczenia strat wody na sieci.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.2.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Gospodarka kanalizacyjna		Numer projektu	2.2.
Cel realizacji projektu	Stworzenie wszystkim chętnym możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej lub zainstalowania przydomowych oczyszczalni ścieków, poprawa jakości urządzeń kanalizacyjnych, poprawa standardu życia, ochrona środowiska			
Jednostka koordynująca	Zakład Eksploatacji Urządzeń Komunalnych Sp. z o.o. w Siedlcu	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Urząd Gminy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: - Reklin, Reklinek wraz z kolektorem tłocznym - Belęcin, Boruja, Nowa Tuchorza wraz z kolektorami tłocznymi do Tuchorzy - Zakrzewo, Godziszewo, Kiełkowo wraz z kolektorami tłocznymi - Wielka Wieś – cz. dolna - Wąchabno - Mariankowo			2017-2020 2017-2020 2021-2025 2021-2026 2021-2026 2021-2028	
2. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Kopanica, Jaromierz, Mała Wieś, Siedlec, Chobienice, Grójec Mały, Grójec Wielki, Tuchorza			2016-2026	
3. Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków			2018-2030	
4. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Tuchorzy			2017-2019	
5. Budowa stacji zlewczej ścieków dowożonych			2017-2018	
6. Działania w zakresie optymalizacji funkcjonowania sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Siedlec: - Rozbudowa zdalnego monitoringu całej sieci - Wymiana armatury, szaf sterowniczych oraz pomp [bieżąca wynikająca ze zużycia] - Remont zbiorników betonowych przepompowni ścieków [bieżący wynikający ze zużycia] - Budowa obiektów i zakup urządzeń do zagospodarowania osadów ściekowych			2017-2026 2017-2030 2017-2030 2017-2027	

7. Działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa systemu kanalizacyjnego: • Budowa zbiornika magazynującego ścieki w Siedlcu • Budowa kolektora tłoczego jako łącznika obiektów: tłoczni ścieków w Siedlcu i oczyszczalni ścieków w Tuchorzy (kolektor Tuchorza-Reklin-Siedlec)	2017-2018 2017-2020
8. Działania mające na celu poprawę ochrony środowiska i ograniczenia napływu wód infiltracyjnych do sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Siedlec: • Remont sieci w miejscowościach Siedlec, Tuchorza i Stara Tuchorza • Izolacja obiektów kanalizacyjnych • Zastosowanie alternatywnych źródeł zasilania pompowni, oczyszczalni ścieków i układu monitorowania • Modernizacja przydomowych oczyszczalni ścieków w m. Karna	2020-2030 2017-2030 2017-2030 2016-2020

Około 60% gospodarstw domowych z terenu gminy podłączonych jest do sieci kanalizacyjnej. Oznacza to, że w kolejnych latach konieczne będzie ponoszenie wysokich wydatków w sferze gospodarki ściekowej.

W tabeli powyżej (zadania nr 1 i 2) wymieniono miejscowości, gdzie planowana jest dalsza rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej. W pozostałych miejscach będą budowane przydomowe oczyszczalnie ścieków. Gmina planuje na te inwestycje pozyskać w najbliższych kilku latach znaczne środki pomocowe - znaczący udział finansowy powinny stanowić dotacje unijne oraz częściowo umarzalne pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Podobnie, jak to ma miejsce w przypadku gospodarki wodociągowej, tak i tutaj gmina, oprócz inwestycji w samą budowę i rozbudowę sieci, planuje działania, mające na celu optymalizację funkcjonowania systemu kanalizacyjnego, poprawę jego bezpieczeństwa, jak i poprawę ochrony środowiska.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.3.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Rozbudowa pozostałych elementów infrastruktury technicznej		Numer projektu	2.3.
Cel realizacji projektu	Poprawa standardu życia i prowadzenia działalności gospodarczej			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Operatorzy teleinformatyczni, energetyczni, właściciele zbiorników małej retencji	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, potencjalni inwestorzy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Działania na rzecz umożliwienia dostępu do sieci telefonii komórkowej na terenie całej gminy			Do skutku	
2. Działania na rzecz umożliwienia dostępu do sieci światłowodowej na terenie całej gminy			Do skutku	
3. Działania na rzecz rozbudowy sieci energetycznej			Do skutku	
4. Odnowienie i rozbudowa istniejących zbiorników małej retencji			Do skutku	

W ramach niniejszego projektu uwzględniono kilka zadań nie o charakterze inwestycyjnym, lecz organizacyjnym. Nie leżą one bezpośrednio w kompetencji organów gminy, lecz innych, niezależnych podmiotów, takich jak operatorzy telefonii komórkowej, dostawcy Internetu, czy energii elektrycznej. Zadaniem samorządu jest przekazywanie tym podmiotom postulatów mieszkańców i przedsiębiorców, którzy pragną posiadać dostęp do oczywistych w naszych czasach usług.

Mała retencja polega na gromadzeniu wody w niewielkich zbiornikach, zarówno naturalnych, jak i sztucznych. To także spiętrzanie wody w korytach małych rzek, potoków, kanałów i rowów, w celu gromadzenia wody i uniemożliwienia jej szybkiego spływu powierzchniowego. Mała retencja jest jedną z form magazynowania wody i może być wykorzystywana jako narzędzie do zapobiegania powodzią i suszą³. Przez wiele lat system małej retencji ma terenie całego kraju, w tym w Gminie Siedlec był zaniewany, dlatego też istnieje pilna i uzasadniona potrzeba odnowienia i rozbudowania istniejących.

³ <http://www.rzgw.szczecin.pl/retencja-wod>

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.4.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Aktywna gospodarka przestrzenna		Numer projektu	2.4.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie ładu przestrzennego, stworzenie podstaw pod rozwój działalności gospodarczej na wybranych terenach, przyciąganie nowych mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, inwestorzy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, potencjalni inwestorzy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy – wskazanie, jakie może być wykorzystanie gruntów w poszczególnych miejscach			Proces ciągły ⁴	
2. Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (zgodnie z potrzebami, np. pod inwestycje mieszkaniowe – przyciąganie nowych mieszkańców, czy gospodarcze)			Proces ciągły	
3. Pozyskiwanie przez gminę nowych terenów (agencyjnych, prywatnych)			Proces ciągły	

Bezład przestrzenny jest poważną bolączką praktycznie każdej polskiej gminy, a możliwość lokalizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy (wówczas, gdy nie ma miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego) niejednokrotnie powoduje pogorszenie i tak fatalnego zagospodarowania terenu.

Jednym z zadań w niniejszym projekcie jest aktualizacja dokumentu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy”. Dzięki temu zaistnieje możliwość wskazania, jakie tereny mogą być przeznaczone pod jaką działalność. W ten sposób samorząd będzie miał możliwość świadomego, aktywnego kształtowania przestrzeni gminy.

Jeżeli chodzi o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, to także potrzebna jest ich aktualizacja części z nich, a nowe plany będą tworzone w zależności od potrzeb.

Bardzo istotnym zamierzeniem jest pozyskiwanie przez gminę nowych terenów, które będą mogły być wykorzystywane pod inwestycje komunalne, mieszkaniowe, bądź przemysłowe. Obecnie gmina nie dysponuje większymi terenami, a ze względu na tzw. ojcowiznę, podaż gruntów prywatnych jest niewielka.

⁴ „Proces ciągły” oznacza, że zadanie jest realizowane nie tylko przez okres realizacji niniejszej strategii, ale może mieć charakter niewygasający.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 2.5.

Nazwa programu	Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne		Numer programu	2
Nazwa projektu	Działania na rzecz ochrony powietrza i zasobów przyrody		Numer projektu	2.5.
Cel realizacji projektu	Zmniejszenie zagrożeń środowiska naturalnego, zachowanie zasobów przyrody, zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Związek Międzygminny „Obra”, Powiat, Urząd Marszałkowski, Lasy Państwowe, Agencja Nieruchomości Rolnych, jednostki naukowe, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Termomodernizacja obiektów gminnych (szkoły, świetlice wiejskie)			2016-2030	
2. Stanowcze egzekwowanie zakazu spalania niedozwolonych materiałów w piecach			Do skutku	
3. Starania o oczyszczenie jezior (napowietrzanie, likwidacja sinic)			Do skutku	
4. Działania na rzecz ochrony zasobów przyrody: • rezerwat „Wyspa na Jeziorze Chobienickim” • obszary chronionego krajobrazu • pomniki przyrody • parki wiejskie i podworskie • użytki ekologiczne • ochrona gatunkowa			Proces ciągły	
5. Wymiana azbestu - udzielanie przez gminę informacji, dotyczących możliwości pozyskiwania dotacji z innych źródeł, takich jak Związek Międzygminny „Obra” w Wolsztynie, Powiat Wolsztyński, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pożyczki z Banku Ochrony Środowiska			2016-2030	
6. Edukacja proekologiczna mieszkańców: • materiały informacyjne (plakaty, ulotki) • akcje typu sprzątanie świata, dzień ziemi • konkursy • ścieżki edukacyjne			Proces ciągły	

7. Wspieranie mieszkańców w instalacji alternatywnych źródeł energii: • promowanie wykorzystania alternatywnych źródeł energii • udzielanie informacji o źródłach wsparcia finansowego • pomoc w załatwianiu formalności	Proces ciągły
---	---------------

Ocena stanu lokalnego środowiska naturalnego wypadła bardzo dobrze – 55% mieszkańców dało tutaj oceny bardzo dobre i dobre (jest to najwyższy wynik spośród ocenianych elementów życia na terenie gminy). Oczywiście, nie zwalnia to władz samorządu, ani lokalnej społeczności z obowiązku podejmowania rozlicznych działań o charakterze proekologicznym.

Na terenie Gminy znajduje się wiele cennych zasobów przyrody, których ochrona powinna być przedmiotem działań przede wszystkim podmiotów, odpowiedzialnych za zarządzanie terenem, na którym się one znajdują. Są to przede wszystkim rezerwat, pomniki przyrody i obszary chronionego krajobrazu.

Wzrostowi świadomości ekologicznej mieszkańców, a co za tym idzie podejmowaniu działań proekologicznych, będzie służyła przede wszystkim zintensyfikowana edukacja ekologiczna, szczególnie wśród młodzieży szkolnej. Form tego typu działań może być wiele – organizacja ścieżek edukacyjnych, materiały informacyjne, lekcje wychowawcze, konkursy, itp. Ważną rolę powinny także odegrać sołectwa.

Od kilkunastu lat na terenie całego kraju czynione są konkretne działania w kierunku usunięcia azbestu z nieruchomości, co w oczywisty sposób przyczynia się minimalizacji zagrożeń zdrowia i życia mieszkańców. Po 1945 r. do Polski sprowadzono łącznie ok. 2 mln ton azbestu, z czego większość (80-85%) wykorzystano do produkcji budowlanych wyrobów azbestowo-cementowych. Do dziś na terenie kraju znajduje się ok. 15,5 mln ton wyrobów zawierających azbest, w tym 14,9 mln ton płyt azbestowo-cementowych (ponad 1,3 mld m²) oraz 0,6 mln ton rur i innych wyrobów. Ze względu na zagrożenie, jakie niesie ze sobą obecność włókien azbestowych w środowisku, opracowany został krajowy *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski*. Celem, przyjętego przez Radę Ministrów w maju 2002 r., Programu jest wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych i środowiskowych spowodowanych azbestem, poprzez sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów i odpadów zawierających azbest. Powinno to nastąpić do 2032 roku.

Główną rolę w tej dziedzinie na terenie gminy pełni Związek Międzygminny „Obra” z siedzibą w Berzynie. W latach 2007-2016 z terenu gminy usunięto 1.608 Mg wyrobów, zawierających azbest, do usunięcia pozostało jeszcze 3.456 Mg.

Kolejne planowane działanie, które przyniesie jednocześnie efekt ekologiczny i oszczędność dla gminy, to termomodernizacja budynków szkolnych i świetlic wiejskich.

Wielu mieszkańców gminy narzeka na zanieczyszczenie powietrza, spowodowane tzw. niską emisją, czyli spalaniem śmieci w piecach. Podobnie, jak dzieje się to w przypadku wielu już gmin w Polsce, władze samorządowe pragną zacząć stanowcze egzekwowanie zakazu tego typu działań.

Ponadto gmina pragnie zachęcać i wspierać mieszkańców w instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE), między innymi poprzez akcje informacyjne i pomoc w załatwianiu formalności.

Program 3. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości

Rozwój gospodarczy jest podstawowym sposobem poprawy warunków życiowych i przeciwdziałania bezrobociu. Samorząd lokalny nie dysponuje – zarówno z punktu widzenia uregulowań prawnych, jak i możliwości finansowych – narzędziami bezpośredniego wpływu na gospodarkę na terenie gminy. Mimo tego powinien podejmować działania, wspierające działalność gospodarczą.

W pierwszej kolejności powinny one polegać na efektywnym planowaniu przestrzennym, pozwalającym na przeznaczanie określonych terenów pod aktywność gospodarczą, a następnie – w miarę możliwości finansowych – na uzbrajaniu posiadanych terenów pod różnego rodzaju inwestycje. Duże znaczenie dla inwestorów ma także dobra obsługa ze strony Urzędu Gminy oraz wszelkie inne działania, ułatwiające prowadzenie biznesu, takie jak informacja i promocja gospodarcza, doradztwo, czy ulgi podatkowe.

W ramach niniejszego programu przewidziano wdrożenie dwóch projektów, obejmujących wyżej wymienione rodzaje działań.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 3.1.

Nazwa programu	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości		Numer programu	3
Nazwa projektu	Organizacja terenów pod inwestycje		Numer projektu	3.1.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie możliwości inwestowania na terenie Gminy			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Mieszkańcy, inwestorzy, Starostwo	
Beneficjenci	Inwestorzy i mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Wspieranie mieszkańców w przeznaczaniu terenów pod inwestycje: • dotarcie do mieszkańców z informacją o działaniach Gminy w tej sferze • zmiany planów zagospodarowania przestrzennego • komasacja gruntów (starostwo) • przekwalifikowywanie gruntów • pomoc w załatwianiu formalności • aktualizacja rejestru gruntów pod inwestycje			Proces ciągły	
2. Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego			2016-2030	
3. Wykupy gruntów przez Gminę (w miarę potrzeb i możliwości)			2016-2030	
4. Uzbieranie terenów pod inwestycje (w miarę potrzeb i możliwości)			2016-2030	

Podstawowym warunkiem inwestowania przez przedsiębiorców na danym terenie jest pozyskanie odpowiednich gruntów pod działalność gospodarczą. W miarę możliwości prawnych, finansowych i organizacyjnych, gmina pragnie wspierać w tej sferze obecnych i potencjalnych przedsiębiorców.

Przede wszystkim należy wyraźnie określić w kompleksowym planie zagospodarowania terenu gminy, jaki typ działalności jest możliwy do prowadzenia na danym terenie, a gdzie działalność gospodarcza nie jest dopuszczalna.

Jeżeli chodzi o grunty prywatne, to gmina planuje zaprosić właścicieli, którzy są zainteresowani przeznaczeniem ich pod działalność gospodarczą, do złożenia odpowiednich deklaracji w Urzędzie, aby grunty te zostały opisane i wciągnięte na listę

oferty inwestycyjnej gminy. Następnym krokiem będzie sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz udzielanie szerokiej pomocy w komasacji, przekształcaniu, sprzedaży lub dzierżawie.

Niestety, obecnie samorząd nie posiada większych obszarów własnych gruntów, jednak w miarę potrzeb i posiadanych środków, gmina będzie dążyła do ich pozyskania. Później nastąpi sporządzenie dla nich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a następnie, jeżeli dostępne będą środki finansowe, uzbrajanie tych terenów w elementy infrastruktury technicznej (można na to otrzymać znaczne dofinansowanie z środków unijnych).

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 3.2.

Nazwa programu	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości		Numer programu	3
Nazwa projektu	Orientacja gminy na inwestorów		Numer projektu	3.2.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie skali prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy, zmniejszenie bezrobocia			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Starostwo Powiatowe	
Beneficjenci	Przedsiębiorcy, inwestorzy, mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Wspieranie miejscowych firm: • plany zagospodarowania przestrzennego • badanie potrzeb • ulgi inwestycyjne • niskie podatki lokalne • sprawna obsługa ze strony gminy • większa współpraca z gospodarstwami agroturystycznymi • regularne spotkania			Proces ciągły	
2. Wspieranie działania przedsiębiorstw na rzecz pozyskania dofinansowywania tworzenia nowych miejsc pracy i przekwalifikowywania obecnych pracowników – przekazywanie informacji, wskazywanie źródeł pomocy w sporządzaniu wniosków aplikacyjnych (Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego)			Proces ciągły	
3. Działania na rzecz dostosowywania szkolnictwa do potrzeb rynku pracy: • organizacja wizyt w lokalnych przedsiębiorstwach dla uczniów gimnazjów • nacisk na Powiat o zwiększenie praktycznych aspektów nauczania w szkołach średnich (pracownie, kursy specjalistyczne)			Proces ciągły	
4. Promocja terenów inwestycyjnych (pod działalność gospodarczą i budownictwo mieszkaniowe): • strona internetowa Gminy • materiały drukowane (informator, prasa) • publikacje ogólnopowiatowe i ogólnowojeńskie • wystawianie na targach (wraz z innymi gminami powiatu)			Proces ciągły	

Obecnie obowiązki, związane z działaniami gminy na rzecz rozwoju gospodarczego, spoczywają na osobie, zatrudnionej w Urzędzie Gminy na stanowisku do spraw Rolnictwa i Działalności Gospodarczej. Oczywiście, najważniejsze działania w tej sferze spoczywają również na kierownictwie Urzędu. Biorąc pod uwagę wielkość gminy i zatrudnienia w

Urządzie nie wydaje się, aby konieczne było wzmocnienie osobowe kadr, odpowiedzialnych za promocję gminy i pozyskiwanie inwestorów. Z pewnością jednak potrzebne jest podjęcie działań, polegających na „opiece” nad lokalnymi przedsiębiorcami i potencjalnymi inwestorami – kontaktach z nimi, koordynowaniu ich obsługi.

Działania promocyjne gminy powinny mieć na celu:

- zwiększenie liczby inwestorów
- zwiększenie liczby mieszkańców.

Jednym z zadań samorządu gminnego jest organizowanie działań, sprzyjających aktywizacji gospodarczej. Z pewnością istotnym elementem działań promocyjnych powinno być wystawianie się na targach i wystawach gospodarczych (ze względu na koszty - razem z innymi gminami) oraz współpraca z agencjami, specjalizującymi się w promocji gospodarczej, takich jak na przykład Państwowa Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych.

Wszelkie przedsięwzięcia, związane ze wspieraniem lokalnych przedsiębiorców i pozyskiwaniem nowych, powinny wynikać z uporządkowanego planu działania w tej dziedzinie.

Jak już wcześniej wspomniano, gmina dąży do tego, aby stać się atrakcyjnym miejscem do zamieszkania dla osób, preferujących spokojne otoczenie i bezpieczeństwo. Przyciąganiu takich osób warto i należy poświęcić uwagę i wysiłki, promując nie tylko samo miejsce, ale i niewątpliwe jego walory w postaci rozbudowanej oferty oświatowej, kulturalnej i sportowej.

W analizie SWOT wskazano na liczne problemy, wynikające z niedostosowania kształcenia zawodowego do wymogów lokalnego rynku pracy - uczniowie po szkole nie są przygotowani do pracy, nie mają ukończonych kursów specjalistycznych. Gmina, w miarę posiadanych kompetencji i możliwości pragnie podejmować działania zaradcze, polegające na przykład na organizacji wizyt w lokalnych przedsiębiorstwach dla uczniów gimnazjów (zachęcanie do podejmowania nauki, a później pracy w określonych dziedzinach), czy wywieraniu nacisku na powiat, aby zwiększono praktyczne aspekty nauczania w szkołach średnich (pracownie, kursy specjalistyczne).

Cel strategiczny nr 2

Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych

Drugim celem strategicznym, po zapewnieniu dobrych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy, jest zapewnienie wysokiego poziomu usług społecznych, które powinny stwarzać mieszkańcom możliwości rozwoju i ciekawego spędzania wolnego czasu.

Należą do nich:

- oświata
- kultura i tradycja
- rozrywka i integracja
- sport i rekreacja
- zdrowie i pomoc społeczna
- zapewnienie bezpieczeństwa
- usługi administracyjne.

Jak już wcześniej wspomniano, wyniki przeprowadzonych analiz i dyskusji wskazują na to, że społeczność lokalna oczekuje dalszego poszerzenia zakresu i poprawy poziomu świadczenia tej grupy usług. Dotyczą one w pierwszej kolejności dalszej poprawy jakości nauczania i bazy oświaty oraz zwiększenia nakładów na kulturę, rozrywkę oraz infrastrukturę sportową i rekreacyjną.

Zostały one zgrupowane w trzech programach strategicznych, które poniżej zostaną po kolei omówione. Łącznie znajduje się w nich 9 projektów, których realizacja przybliżyć będzie zmierzony w wizji stan docelowy, czyli dogodne warunki życia, rozwoju i wypoczynku w gminie.

Program 4. Oświata, kultura, sport, rekreacja

Oświata jest wysoko oceniana przez mieszkańców gminy. W badaniu ankietowym o przedszkolu, szkołach podstawowych i gimnazjum pozytywnie wypowiedziało się średnio około 75% respondentów. Oczywiście, nie wszystkie potrzeby w tej sferze zostały zaspokojone – placówki te wymagają doinwestowania, zarówno jeżeli chodzi o same budynki, jak i zaplecze sportowe. Ponadto przeprowadzone analizy i spotkania wykazały, że zdecydowanie niezadowolające są wyniki testów (po 6 klasie szkoły podstawowej) i egzaminów (po 3 klasie gimnazjum).

Jeżeli chodzi o kulturę i rozrywkę, to około 65% respondentów pozytywnie oceniło ich dostępność i jakość oferty. Jednocześnie wskazano, że oczekiwane jest jej dalsze uatrakcyjnienie, szczególnie poza Siedlcem.

Dostępność infrastruktury i usług z zakresu sportu i rekreacji oceniono nieco gorzej niż kulturę i rozrywkę. Mieszkańcy postulowali przede wszystkim rozbudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Łącznie w ramach niniejszego programu zaproponowano do realizacji cztery projekty strategiczne.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.1.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Poprawa jakości nauczania w szkołach gminnych		Numer projektu	4.1.
Cel realizacji projektu	Poprawa wyników nauczania, stworzenie lepszych szans rozwoju uczniów			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Szkoły, uczniowie, rodzice	
Beneficjenci	Uczniowie, nauczyciele, rodzice			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zwiększenie liczby zajęć dodatkowych: - dla uczniów z problemami w nauce - dla uczniów zdolnych			Do skutku	
2. Kontynuowanie nagradzania najlepszych uczniów, artystów i sportowców w gminie			Proces ciągły	
3. Organizacja zajęć technicznych z szkołach			Po 2018 roku	
4. Doskonalenie zawodowe nauczycieli			Proces ciągły	
5. Praca z rodzicami, wspieranie ich, wzmacnianie ich roli w wychowaniu i edukacji dzieci i młodzieży			Proces ciągły	

W ramach niniejszego projektu zaproponowano realizację różnorodnych działań, które po kolei zostały omówione poniżej.

Najlepszym sposobem na poprawę wyników nauczania jest (oprócz właściwego doboru kadry nauczycielskiej) rozszerzenie palety zajęć dodatkowych, pozwalających na indywidualizację pracy zarówno z uczniami najbardziej wymagającymi wsparcia, jak i najzdolniejszymi. Pomocne będzie tutaj wykorzystanie funduszy unijnych, które są już dostępne na ten cel.

Ogólnopolskim problemem stała się kwestia wychowania dzieci w domach, ilości czasu, jaki rodzice na to poświęcają. Niestety, z wielu powodów coraz mniej angażują się oni w ten proces. Powody są różne – brak czasu, wygodnictwo, zbyt mała świadomość,

nieporadność, eurosieroctwo. Dlatego też praca z rodzicami, ich wspieranie stało się bardzo nagłą potrzebą.

Bodźcem do wysiłku w nauce i aktywności w sztuce i sporcie jest nagradzanie najlepszych uczniów, artystów i sportowców. To samo dotyczy nauczycieli, którzy ponadto powinni przez cały okres pracy zawodowej doskonalić swoje umiejętności.

Zarówno z powodu wzbudzania zainteresowania podejmowaniem nauki na szczeblu ponadgimnazjalnym o profilu technicznym, jak i praktycznej przydatności w życiu, bardzo cennym pomysłem jest organizacja w szkołach dodatkowych zajęć technicznych.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.2.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Poprawa infrastruktury i wyposażenia placówek oświatowych		Numer projektu	4.2.
Cel realizacji projektu	Poprawa warunków nauki i nauczania			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Placówki oświatowe	
Beneficjenci	Uczniowie i nauczyciele			
Zadania			Czas realizacji	
1. Remonty i modernizacje budynków oświatowych			2016-2030	
2. Rozwój szkolnej infrastruktury sportowej			2016-2030	
3. Poprawa wyposażenia w pomoce naukowe			2016-2030	

W trakcie prac nad Strategią określono potrzeby placówek, dotyczące prac budowlano-remontowych i zakupów sprzętowych, przewidywanych do wykonania w najbliższych latach w celu zapewnienia lepszych warunków nauki i nauczania. Przeprowadzona analiza wskazała na potrzebę licznych remontów i modernizacji praktycznie we wszystkich placówkach oświatowych. Część z nich polega na standardowych pracach remontowych, czy też okresowej wymianie mebli i sprzętu. Pozostałe to znaczące inwestycje, remonty i nowe zakupy. Najważniejsze z nich to:

1. Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Siedlcu:
 - budowa łącznika między szkołą a salą gimnastyczną
 - remont dachu (wymiana konstrukcji oraz pokrycie nową dachówką) na najstarszej części szkoły
 - termomodernizacja budynku szkolnego i sali gimnastycznej
 - wyposażenie pracowni do nauczania języków obcych
 - zakup tablic interaktywnych
 - zakup sprzętu do siłowni na boisku szkolnym
2. Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Tuchorzy:
 - budowa sali gimnastycznej z wyposażeniem
 - budowa łącznika pomiędzy szkołą a salą gimnastyczną, budynkiem głównym a budynkiem zwanym „Ostoja”
 - remont dachów na wszystkich budynkach szkolnych
 - instalacja paneli fotowoltaicznych

- utwardzenie boiska szkolnego
 - zamykanie szafki na korytarzach dla uczniów w budynku głównym szkoły
 - szatnia w budynku głównym szkoły (wymóg)
 - remont i adaptacja budynku nauczania zintegrowanego w parku (powiększenie sal lekcyjnych, toalet, szatni, pracownia do zajęć technicznych – sala z zapleczem kuchennym), remont schodów zewnętrznych, budowa drugiego wyjścia ewakuacyjnego
 - stworzenie pracowni przedmiotowych (matematyczna, polonistyczna, chemiczno-fizyczna, językowa, muzyczno-artystyczna, biologiczna, komputerowa)
 - przebudowa klatki schodowej w celu uzyskania dodatkowej sali lekcyjnej
 - adaptacja strychu w budynku „Ostoja”
 - budowa Orlika, boiska sportowego (do piłki ręcznej, koszykówki, siatkówki, tenisa), bieżni sportowej
 - budowa parkingu przy szkole
3. Zespół Przedszkola, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Kopanicy:
- ocieplenie budynku szkoły, remont elewacji budynku
 - budowa sali gimnastycznej
 - sala językowa, pracownia do zajęć technicznych, pracownia chemiczna
 - zagospodarowanie terenu wokół szkoły, ławki, teren zielony
 - parking rowerowy
 - siłownia na świeżym powietrzu
 - czytelnia w bibliotece
4. Zespół Przedszkola, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Chobienicach:
- remont elewacji budynku gimnazjum, szkoły podstawowej i przedszkola
 - wykonanie przykrycia boiska „Orlik”
 - organizacja pracowni językowej
5. Zespół Przedszkola, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Belęcinie:
- odnowienie elewacji w budynku szkolnym (zabytkowy pałac)
 - odbudowanie wieżyczki na budynku szkolnym
 - wybudowanie szatni w szkole
 - wyposażenie w dobre nagłośnienie
 - zamontowanie dobrego monitoringu
 - renowacja nawierzchni na hali sportowej
 - stworzenie gabinetów przedmiotowych, laboratoriów, warsztatów
 - zagospodarowanie parku przy szkole: droga dojazdowa – utwardzona
 - wybudowanie przy szkole „Orlika”, bieżni czy boiska lekkoatletycznego
 - wybudowanie nowego placu zabaw w przedszkolu
 - wybudowanie wiaty w przedszkolu
 - wymiana podłóg w budynku szkolnym – pałacu
6. Przedszkole w Starej Tuchorzy:
- ocieplenie i elewacja budynku przedszkola
 - wyposażenie przedszkola w sprzęt sportowy (np. duże klocki piankowe, drabinki gimnastyczne, ścianki wspinaczkowe, ścieżki gimnastyczne, gry zręcznościowe na powietrzu)
 - stworzenie tzw. Aktiv Parku, mającego na celu rozwój zmysłów dzieci
 - stworzenie kąpieliska wypoczynkowego dla dzieci z biblioteczką

- stworzenie i wyposażenie kącików do zabaw badawczych oraz artystycznych (w tym muzycznych, plastycznych i teatralnych)
 - modernizacja placu zabaw dla dzieci oraz wyposażenie go również w nowe sprzęty sportowe dla osób dorosłych
 - zaprojektowanie i stworzenie kącika zieleni o nowe gatunki roślin
7. Przedszkole w Jażyńcu:
- doposażenie placu zabaw w dodatkowe sprzęty sportowe
 - zapewnienie nakładów na różnego rodzaju wyjazdy, wycieczki
 - zapewnienie dzieciom obcowania ze sztuką, poprzez koncerty, teatryki, itd.
 - spotkania z ciekawymi ludźmi, np. artyści, ciekawe zawody
 - udział dzieci w ciekawych doświadczeniach, badaniach
8. Przedszkole w Siedlcu:
- nowy kompleks żłobkowo-przedszkolny
 - zakup nowoczesnego sprzętu audiowizualnego – tablic interaktywnych, bezprzewodowe nagłośnienie.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.3.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Uatrakcyjnienie oferty kultury i rozrywki		Numer projektu	4.3.
Cel realizacji projektu	Stworzenie warunków do rozwoju kultury na terenie Gminy, zwiększenie oferty kulturalnej, integracja mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Gminny Ośrodek Kultury	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Urząd Gminy, sołectwa, OSP, LGD, szkoły, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy i goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Przekształcenie obecnej Biblioteki w bibliotekę multimedialną			Od 2018	
2. Organizacja święta gminy, integrującego mieszkańców			Od 2017	
3. GOK: • organizacja koncertów, występów kabaretów • organizacja zajęć technicznych • jak największa aktywność „w terenie” (wykorzystanie sal wiejskich; ale potrzeba więcej środków)			2017-2030	
4. Pielęgnowanie tradycji muzyki ludowej i regionu kozła			Od 2017	
5. Utworzenie gminnego zespołu tanecznego			Od 2018	
6. Udostępnienie sal wiejskich dla młodzieży, organizacja miejsc do integracji (spotkań) młodzieży w każdej wsi (może być na zewnątrz, ale zadaszone)			2017-2030	
7. Poszerzenie zakresu działalności kulturalnej, prowadzonej w szkołach			2017-2030	

Jak wcześniej wspomniano, około 2/3 respondentów pozytywnie oceniło dostępność i jakość oferty kultury i rozrywki. Z drugiej strony wskazano na potrzebę jej dalszego uatrakcyjnienia i większego zróżnicowania.

W zadaniu nr 1 w powyższej tabeli zaproponowano zmianę formuły funkcjonowania biblioteki – przekształcenie jej w mediatekę, definiowaną (w Słowniku Języka Polskiego)

jako „zbiór druków, nagrań i materiałów multimedialnych służących celom dydaktycznym i naukowym”. Mediateka to nie tylko nowoczesnie i funkcjonalnie zaprojektowany i wyposażony budynek, przystosowany dla osób niepełnosprawnych z parkingiem. To miejsce odnoszące się do wszelkich sfer mediów: strefy nauki, wypożyczeń, zabawy i relaksu, wyobraźni, rozwoju osobistego oraz strefy usług. Owe obszary mogą funkcjonować dzięki czytelni, wypożyczalni zbiorów multimedialnych, sali projekcyjnej, sali gier komputerowych, sali zabaw dla dzieci. Do tej oferty należy dodać kącik muzyczny, galerię, kawiarenkę internetową, doradztwo zawodowe, itp. Rola mediateki jest niezaprzeczalna w zakresie wyrównywania szans dostępu do nowych technologii dzieciom ze środowisk zaniedbanych. Atrakcyjność biblioteki multimedialnej polega na możliwości korzystania z książek mówionych, cyfrowych, alternatywnych, płyt CD, gier planszowych, programów komputerowych, filmów na DVD i VHS. Dzięki temu mogą być zaspokojone potrzeby czytelnika w różnym wieku i o różnych zainteresowaniach.⁵

Jednym z głównych postulatów, zgłoszonych przez mieszkańców poprzez badanie ankietowe i spotkania, było przywrócenie organizacji Święta Gminy jako ważnego wydarzenia nie tylko o charakterze rozrywkowym i promocyjnym, ale także integrującym mieszkańców. Wychodząc naprzeciw tych postulatów, już w 2017 roku władze Gminy planują organizację takiego wydarzenia.

Trzecie zadanie dotyczy poszerzenia działalności GOK o kolejne inicjatywy – występy kabaretów, zajęcia techniczne, a przede wszystkim „wychodzenie” z ofertą do społeczności lokalnych poza Siedlcem.

Z tą kwestią związana jest kolejna - niewystarczające wykorzystanie świetlic wiejskich (wybudowanych, bądź zmodernizowanych w ostatnich latach dzięki wsparciu ze środków unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich) jako miejsca spędzania wolnego czasu przez mieszkańców, ich rozwoju i integracji. Przyczyn tego stanu rzeczy jest wiele, a do najistotniejszych należą:

- brak środków na zatrudnienie opiekunów świetlic
- niedostateczne wyposażenie obiektów
- niezadowalające zaangażowanie lokalnej społeczności
- obawa przed dewastacją przez młodzież, która licznie zgłaszała brak miejsca spotkań.

Wydaje się, że tylko połączenie oddolnych inicjatyw (zarządzanie świetlicami przez sołectwa) ze wsparciem gminnym i unijnym ma szansę dać zamierzone efekty.

Inne pomysły, które zostały zgłoszone w ramach niniejszego projektu to przywrócenie tradycji kozła weselnego i innych instrumentów ludowych, np. poprzez organizację festiwalu, czy konkursów. Wskazano także na potrzebę utworzenia gminnego zespołu tanecznego, którego rola będzie bardzo duża – pielęgnowania tradycji, integracji, czy promocji gminy.

⁵ http://www.bppragapd.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=138&Itemid=392

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 4.4.

Nazwa programu	Oświata, kultura, sport, rekreacja		Numer programu	4
Nazwa projektu	Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej		Numer projektu	4.4.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie dobrych warunków do spędzania wolnego czasu przez mieszkańców i gości, Zapewnienie atrakcyjnych form aktywnego spędzania wolnego czasu			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Placówki oświatowe, kluby sportowe, sołectwa	
Beneficjenci	Mieszkańcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
Rozwój infrastruktury:				
1. Zagospodarowanie terenu przy jeziorach (np. miejsca do kąpiei, mała architektura, niezbędna infrastruktura, miejsca dla wędkarzy)			2018-2030	
2. Oznaczenie szlaków pieszych i rowerowych (w tym wytyczenie ścieżki wokół Jeziora Wąchabskiego) oraz budowa przy nich małej architektury			2018-2030	
3. Budowa stadionu lekkoatletycznego			Po 2020 roku	
4. Odnowienie boisk			2017-2030	
5. Modernizacje placów zabaw oraz organizacja placów rekreacyjno-sportowych – dla dzieci i dorosłych, może też z małą sceną (bardzo ważna jest integracja)			Proces ciągły	
6. Zagospodarowanie centrów miejscowości, parków, budowa małej architektury			2016-2030	
7. Budowa nowej, ogólnodostępnej infrastruktury, takiej jak np.: - kort tenisowy - siłownie zewnętrzne i siłownia wewnętrzna - skate park			2018-2030	
8. Organizacja miejsc piknikowych			2018-2030	
9. Doposażenie świetlic wiejskich (np. stoły tenisowe, piłkarzyki)			2018-2030	
10. Organizacja ścieżek edukacyjnych, np. szlaki bitew, atrakcje przyrodnicze, obiekty dziedzictwa kulturowego			2018-2030	

Działania organizacyjne:	
12. Rozwój Turnieju wsi (w innym terminie niż dożynki)	2018-2030
13. Pomoc finansowa dla klubów sportowych w gminie (np. unihokej)	Proces ciągły
14. Organizacja zawodów gminnych szkolnych, wspieranie organizacji klubów (ale nie tylko piłka nożna)	Proces ciągły
15. Współpraca w ramach Regionu Kozła, też szlaki rowerowe, kajakowe	Proces ciągły
16. Aktywizacja działalności sportowej w szkołach	Proces ciągły
17. Wyszukiwanie i wspieranie animatorów sportu (wykorzystanie sal sportowych przy szkołach do zajęć), zachęcanie mieszkańców i sołtysów do większej aktywności	Proces ciągły
18. Wspieranie działań podejmowanych przez lokalne społeczności i grupy (formalne i nieformalne), mających na celu tworzenie oferty spędzania wolnego czasu i aktywnego wypoczynku	Proces ciągły

Mieszkańcy gminy oczekują, że w kolejnych latach baza sportowo-rekreacyjna będzie nadal wzbogacana o nowe obiekty, a istniejące będą modernizowane. W ślad za tym powinna iść coraz większa aktywność mieszkańców, przejawiająca się zarówno w liczbie klubów i sekcji, jak i odsetku mieszkańców, regularnie, aktywnie spędzających wolny czas.

W tabeli powyżej znajduje się szczegółowe zestawienie planowanych zadań. Większość z nich dotyczy rekreacyjnego zagospodarowania terenu w różnych miejscowościach. Miejsca takie mają służyć nie tylko samej aktywności fizycznej mieszkańców, mają również służyć ich integracji.

Podczas licznych dyskusji nad strategią zwracano szczególną uwagę na potrzebę zagospodarowania terenów przy jeziorach w Wąchabnie, Kuźnickiego i w Grójcu Małym, co z pewnością przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy.

Sama atrakcyjna infrastruktura sportowo-rekreacyjna to za mało, aby można było mówić o stworzeniu wystarczających warunków do aktywności ruchowej mieszkańców. Potrzebna jest ciekawa, różnorodna oferta, zaspokajająca oczekiwania różnych grup mieszkańców. Ciekawym pomysłem jest organizacja większej liczby regularnych, ogólnodostępnych rozgrywek w najpopularniejszych dyscyplinach – między sołectwami, szkołami, czy klubami.

Program 5. Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo

Z istniejącej na terenie gminy opieki zdrowotnej zadowolonych jest około 2/3 mieszkańców (wynik badania ankietowego – suma ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowolających). Trzeba zdawać sobie sprawę, że samorząd gminny praktycznie nie posiada narzędzi oddziaływania na publiczną służbę zdrowia, jest to zadanie Państwa. Inaczej sprawa wygląda z opieką zdrowotną w placówkach oświatowych, stąd osobny projekt, dotyczący tej problematyki.

Jeżeli chodzi o pomoc społeczną, to jest ona oceniana pozytywnie. Wśród największych problemów w tej sferze wymieniano brak mieszkań chronionych, brak domu pomocy społecznej oraz narastające (podobnie jak w całym kraju) zjawisko starzenia się społeczeństwa, powodujące coraz większe potrzeby, dotyczące zapewnienia opieki osobom starszym, zarówno chorym, jak i zdrowym. Ta druga grupa mieszkańców będzie coraz bardziej zainteresowana aktywnym spędzaniem wolnego czasu wśród rówieśników.

Poziom bezpieczeństwa na terenie gminy jest oceniany przez mieszkańców pozytywnie (aż 82% ocen bardzo dobrych, dobrych i zadowolających), co nie oznacza, że nie trzeba podejmować w tej dziedzinie w kolejnych latach żadnych działań.

W ramach niniejszego programu sformułowano trzy projekty o wskazanej wyżej tematyce.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.1.

Nazwa programu	Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Zwiększenie skali opieki zdrowotnej w placówkach oświatowych		Numer projektu	5.1.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie większego dostępu do opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Placówki oświatowe	
Beneficjenci	Dzieci i młodzież z terenu Gminy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Zapewnienie opieki pielęgniarskiej			Proces ciągły	
2. Zapewnienie opieki psychologa			Proces ciągły	
3. Zapewnienie opieki pedagoga			Proces ciągły	
4. Zapewnienie opieki stomatologicznej			Proces ciągły	

Jak wyżej wspomniano, gmina posiada bezpośredni wpływ na opiekę zdrowotną na terenie placówek oświaty. Przeprowadzona analiza wykazała, że potrzeby są w tej dziedzinie spore. Odpowiedzią ze strony samorządu jest szereg propozycji, polegających na zapewnieniu specjalistów z różnych dziedzin. Na dzień dzisiejszy nie ma możliwości sfinansowania z budżetu gminy pełnego zakresu potrzebnych usług medycznych. Dlatego ważne jest uzyskanie zewnętrznego wsparcia na ten cel.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.2.

Nazwa programu	Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Działania na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu		Numer projektu	5.2.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie pomocy najbardziej potrzebującym mieszkańcom			
Jednostka koordynująca	Ośrodek Pomocy Społecznej	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Urząd Gminy	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Organizacja mieszkań chronionych na terenie gminy			Do skutku (w miarę potrzeb)	
2. Adaptacja mienia komunalnego na lokale socjalne			Do skutku (w miarę potrzeb)	
3. Organizacja dziennego domu pobytu			Po 2018 roku	
4. Podejmowanie działań na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja młodzieży, osób starszych, niepełnosprawnych			Proces ciągły	
5. Poprawa bazy lokalowej OPS w Siedlcu			Po 2018 roku	

W każdej społeczności są osoby i rodziny, kwalifikujące się do uzyskania mieszkania socjalnego lub chronionego, za którego dostarczenie odpowiada gmina. Lokal socjalny to lokal przeznaczony dla osób bezdomnych, eksmitowanych lub osób ubogich, nie mogących utrzymać mieszkania samodzielnie. Z kolei lokal chroniony ma zapewnić osobom w nim zamieszkującym przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub zastąpić pobyt w placówce, zapewniającej całodobową opiekę. Ustawa o pomocy społecznej umożliwia pobyt w mieszkaniach chronionych osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobom z zaburzeniami psychicznymi, opuszczającym pieczę zastępczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, a także cudzoziemcom, którzy uzyskali w Polsce status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Na terenie Gminy Siedlec brak jest takich lokali. Istnieje możliwość adaptacji na ten cel budynków komunalnych, np. po szkołach, czy poddaszy świetlic wiejskich.

Wychodząc naprzeciw rosnącym oczekiwaniom organizacji bezpiecznego i ciekawego spędzania wolnego czasu przez osoby starsze, gmina zamierza zorganizować dom dziennego pobytu. Mógłby on się mieścić w obiekcie po Domu Pomocy Społecznej. Z pomocą finansową może przyjść ogólnopolski program Senior-WIGOR, który adresowany jest do nieaktywnych zawodowo osób z grupy „60 Plus”. Od 2017 roku po przekształceniu program będzie się nazywał „Senior+”. Zaproponowane zmiany to między innymi wprowadzenie nowej formy placówki - Klubu „Senior+”. W takim klubie będzie można spędzać co najmniej 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku. Dla seniorów będą pomieszczenia do wspólnych spotkań i różnych aktywności, takich jak gotowanie, czy ćwiczenia gimnastyczne. W domu „Senior +” zapewniony będzie także ciepły posiłek. Na program przeznaczono 340 milionów złotych, z czego w 2017 roku będzie to 30 milionów złotych, a od roku 2018 do 2020 - 80 milionów złotych rocznie.

Ponadto, w przypadku zainteresowania, seniorzy mogą działać także w świetlicach wiejskich w różnych miejscowościach na terenie gminy.

Jeżeli chodzi o podejmowanie działań na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz aktywizację młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych, to można to robić na wiele sposobów, na przykład poprzez realizację projektów unijnych, wolontariat, pomoc sąsiedzką, zatrudnianie specjalistów do udzielania porad (np. psychologów, pedagogów), zbiórkę żywności, czy wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczych.

Ostatnim zidentyfikowanym zadaniem w ramach niniejszego projektu jest poprawa bazy lokalowej OPS-u. Potrzebny jest przede wszystkim pokój do przeprowadzania rozmów z klientami pomocy oraz magazyn rzeczy używanych.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 5.3.

Nazwa programu	Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo		Numer programu	5
Nazwa projektu	Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego		Numer projektu	5.3.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Policja, OSP, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy i goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Rozwój systemu monitoringu wizyjnego – kolejne kamery (np. na placach zabaw)			2018-2030	
2. Działania prewencyjne w szkołach dla uczniów			Proces ciągły	
3. Poprawa wyposażenia Ochotniczych Straży Pożarnych: - zakup samochodu pożarniczego dla OSP Tuchorza - sukcesywna wymiana samochodów pożarniczych			2018-2030	
4. Rozbudowa obiektów i zaplecza magazynowego OSP Siedlec i Chobienice			2018-2030	
5. Remonty obiektów remiz OSP			2017-2030	

Stan bezpieczeństwa publicznego w gminie jest przez jej mieszkańców oceniany wysoko – ocen bardzo dobrych i dobrych jest 38%, a średnich – 45%. Niewiele jest ocen zdecydowanie negatywnych (4%).

Jednym z priorytetów w tej dziedzinie jest zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, przede wszystkim rozbudowę systemu monitoringu.

Bardzo ważne jest także prowadzenie jak najliczniejszych akcji profilaktycznych, dotyczących bezpieczeństwa, wśród mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży.

Należy także pamiętać o systematycznym wspieraniu jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w zakresie doposażenia sprzętowego i modernizacji remiz tym bardziej, że najczęściej to właśnie zastępy OSP są pierwszymi, które docierają na miejsce zdarzenia.

Program 6. Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą

Naturalnym jest, że wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym gminy i kształtowaniem się społeczeństwa obywatelskiego, z roku na rok rosną oczekiwania mieszkańców pod adresem przedstawicieli samorządu gminnego. Dotyczą one przede wszystkim sprawnego zarządzania podległym mieniem, aktywizacji i integracji lokalnej społeczności oraz szybkiej i sprawnej obsługi ze strony pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek.

Ten ostatni element jest stosunkowo wysoko oceniany – praca urzędników gminnych została oceniona bardzo dobrze i dobrze przez 40% respondentów, a zadowalająco przez kolejnych 31%.

Niniejszy program obejmuje dwa projekty, związane z aktywizacją i integracją mieszkańców oraz usprawnieniem działania służb gminnych.

Charakterystyka projektów

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 6.1.

Nazwa programu	Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	6
Nazwa projektu	Aktywizacja mieszkańców, wspieranie aktywności i integracji społecznej		Numer projektu	6.1.
Cel realizacji projektu	Zwiększenie udziału mieszkańców w życiu społecznym Gminy, zwiększenie liczby organizacji pozarządowych i innych form aktywności społecznej, większa integracja mieszkańców			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Jednostki gminne, sołectwa, organizacje pozarządowe, szkoły, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy			
Zadania			Czas realizacji	
1. Emeryci i renciści: • formalizacja działalności • organizacja dziennego klubu seniora w Siedlcu (por. Projekt 5.2., zadanie nr 3) • organizacja klubów seniora w świetlicach wiejskich • organizacja Uniwersytetu III wieku			2018-2030	
2. Wspieranie powstawania i rozwoju organizacji pozarządowych: • wyszukiwanie i wspieranie aktywistów - animatorów świetlic, animatorów sportu • konsultowanie przez gminę różnych spraw z organizacjami pozarządowymi • dotowanie organizacji • współpraca przy organizacji różnych wydarzeń			Proces ciągły	
3. Wspieranie działań, podejmowanych przez lokalne społeczności i grupy mieszkańców			Proces ciągły	

Bardzo aktywną grupę mieszkańców stanowią seniorzy, których działalność gmina pragnie wielokierunkowo wspierać w formach, wskazanych w powyższej tabeli.

Przeprowadzone badanie ankietowe oraz analiza SWOT wykazały, że zbyt mała część mieszkańców jest zainteresowana uczestnictwem w różnego rodzaju zorganizowanych aktywnościach społecznych, kulturalnych, czy sportowych mimo generalnie dużej liczby inicjatyw i wydarzeń. W trakcie wywiadów i spotkań próbowano zidentyfikować powody tego stanu rzeczy. Z pewnością przyczynia się do tego fakt pracy poza terenem gminy, a więc poświęcanie dużej ilości czasu na dojazdy. Dla części mieszkańców na pewno barierą jest zbyt niski poziom zarobków.

Aby przeciwdziałać temu negatywnemu zjawisku, samorząd pragnie podejmować wiele różnorodnych działań, polegających w pierwszej kolejności na docieraniu z informacją o różnych ofertach i wydarzeniach do jak największej liczby mieszkańców oraz wspieraniu lokalnych liderów i oddolnych inicjatyw.

Działania samorządu będą więc dwukierunkowe – będą zachęcały pojedynczych mieszkańców do udziału w różnego rodzaju aktywnościach oraz wspierały powstawanie i rozwój organizacji pozarządowych.

KARTA PROJEKTU STRATEGICZNEGO nr 6.2.

Nazwa programu	Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą		Numer programu	6
Nazwa projektu	Sprawne zarządzanie Gminą		Numer projektu	6.2.
Cel realizacji projektu	Zapewnienie szybszego tempa rozwoju gminy, zapewnienie jak najwyższego poziomu świadczenia usług komunalnych i społecznych			
Jednostka koordynująca	Urząd Gminy	Inne podmioty, uczestniczące w projekcie	Jednostki gminne, inne gminy, mieszkańcy	
Beneficjenci	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, goście			
Zadania			Czas realizacji	
1. Poprawa jakości obsługi interesantów			Proces ciągły	
2. Podejmowanie działań na rzecz otwarcia filii Wydziału Komunikacji Starostwa w gminie (np. 2 dni w tygodniu)			Do skutku	
3. Promowanie gminy jako atrakcyjnego miejsca osiedlania się: - poprzez stronę internetową gminy - poprzez portale społecznościowe - ogłoszenia w prasie lokalnej			Proces ciągły	
4. Zwiększenie kanałów komunikacji z mieszkańcami: - rozwój systemu smsowego - informator mailowy - portale społecznościowe			Proces ciągły	
5. Zwiększenie promocji atrakcji turystycznych			Proces ciągły	
6. Rozwój współpracy z innymi samorządami			Proces ciągły	

Naturalnym jest, że wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym gminy i kształtowaniem się społeczeństwa obywatelskiego, z roku na rok rosną oczekiwania mieszkańców pod adresem przedstawicieli samorządu gminnego. Dotyczą one przede wszystkim sprawnego zarządzania podległym mieniem, skutecznej promocji gospodarczej i turystycznej oraz szybkiej i sprawnej obsługi ze strony pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek.

Niniejszy projekt obejmuje wiele działań, prowadzących do zwiększenia efektywności i skuteczności działania Urzędu Gminy i jednostek gminnych.

Mimo wielu potrzeb, dotyczących zarówno rozbudowy samej infrastruktury technicznej i społecznej, jak i rozwoju oferty spędzania wolnego czasu, mieszkańcy dostrzegają potrzebę poprawy poziomu obsługi w Urzędzie Gminy i jednostkach gminnych. Służyć temu będą między innymi szkolenia pracowników, jak i poprawa warunków pracy i obsługi w Urzędzie Gminy.

Jak już wcześniej wspomniano, jednym z priorytetów działania samorządu, a zarazem sposobów na rozwój gminy, będzie stwarzanie jak najlepszych warunków do osiedlania się kolejnych mieszkańców. Bardzo istotne będzie umiejętne promowanie się gminy jako terenu, na którym warto osiąść na stałe. Zwiększenia wymaga także promocja atrakcji turystycznych gminy.

Gmina Siedlec, wraz z dwoma innymi gminami, wchodzi w skład Powiatu Wolsztyńskiego. Dotychczasowa skala współpracy w ramach Powiatu nie jest zadowalająca; wiele działań, które mogłyby być koordynowane, bądź nawet wspólnie prowadzone, realizowanych jest osobno. Nierzadkie są sytuacje, kiedy gminy ze sobą konkurują, na przykład w przypadku oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.

Potencjalnych pól współpracy jest wiele, do tego współpraca międzysamorządowa była w ostatnim czasie stymulowana przez możliwość pozyskania środków dotacyjnych na przygotowanie wspólnych dokumentów programowych, które w kolejnych latach będą niezbędne do aplikowania o dofinansowanie konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Z tego powodu, a także z powodu możliwości korzystania z infrastruktury i oferty okolicznych gmin, bardzo ważny jest rozwój współpracy Gminy Siedlec z Powiatem i gminami Powiatu. Wspólna oferta inwestycyjna i turystyczna, koordynacja wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych, wspólne ubieganie się o środki dotacyjne to pierwsze, potencjalne pola kooperacji między samorządami. Do współpracy powinny być zaproszone podmioty pozasamorządowe, takie jak przedsiębiorcy, czy organizacje pozarządowe.

7. OKREŚLENIE ZBIEŻNOŚCI STRATEGII ROZWOJU GMINY ZE STRATEGIAMI NA SZCZEBŁU WOJEWÓDZKIM I KRAJOWYM

7.1. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Siedlec na lata 2016-2030 ze Strategią Rozwoju Kraju 2020

„Strategia Rozwoju Kraju 2020 - AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO, KONKURENCYJNA GOSPODARKA, SPRAWNE PAŃSTWO” (ŚSRK), przyjęta przez Radę Ministrów we wrześniu 2012 roku, to najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju Polski do 2020 r., kluczowy dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020 oraz 9 zintegrowanych strategii, służących realizacji założonych celów rozwojowych. Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest elementem nowego systemu zarządzania rozwojem Polski, którego fundamenty zostały określone w znowelizowanej ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Celem głównym strategii średniookresowej jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Dokonano w ŚSRK wyboru trzech obszarów strategicznych:

- I. **Sprawne i efektywne państwo**
- II. **Konkurencyjna gospodarka**
- III. **Spójność społeczna i terytorialna.**

Zadania realizowane w ramach tych priorytetowych kierunków interwencji mają być odpowiedzią na kluczowe wyzwania w najbliższym dziesięcioleciu i mają pozwolić na zintensyfikowanie procesów rozwojowych oraz uniknięcie dryfu rozwojowego.

Dla współrealizacji Strategii Rozwoju Kraju 2020 przez jednostki samorządu terytorialnego, największe znaczenie będzie miała realizacja obszaru strategicznego III. Spójność społeczna i terytorialna, dla którego wyznaczono następujące podobszary:

Cel III.1. Integracja społeczna

Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Wszystkie przyjęte w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Siedlec projekty są w pełni zgodne z działaniami i w konsekwencji celami strategicznymi przyjętymi w ŚSRK. Dokładne przyporządkowanie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Zgodność projektów strategicznych z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020

Obszary strategiczne	Cele szczegółowe	Wyróżnienie	Zgodność projektu strategicznego Gminy Siedlec
SPRAWNE I EFEKTYWNE PAŃSTWO	PRZEJŚCIE OD ADMINISTROWANIA DO ZARZĄDZANIA ROZWOJEM	• Uporządkowanie kompetencji umożliwiające realizację działań rozwojowych • Zwiększenie efektywności instytucji publicznych • Wprowadzenie jednolitych zasad e-gov w administracji (e-administracja) • Poprawa jakości prawa • Zapewnienie ładu przestrzennego	2.4.
	WZMOCNIENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH REALIZACJI INDYWIDUALNYCH POTRZEB I AKTYWNOŚCI OBYWATELA	• Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości • Rozwój kapitału społecznego • Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela • Utrwalenie bezpieczeństwa narodowego	5.3.
KONKURENCYJNA GOSPODARKA	WZROST WYDAJNOŚCI GOSPODARKI	• Zwiększenie produktywności gospodarki • Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie • Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego • Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej	3.1.; 3.2.
	BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE I ŚRODOWISKO	• Racjonalne gospodarowanie zasobami • Poprawa efektywności energetycznej • Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii • Poprawa stanu środowiska • Adaptacja do zmian klimatu	2.1.; 2.2.; 2.5.
	ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI TRANSPORTU	• Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym • Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych • Udrożnienie obszarów miejskich	1.1.; 1.2.; 1.3.

SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA I TERYTORIALNA	INTEGRACJA SPOŁECZNA	- Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym - Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych	5.2.; 6.1.
	ZAPEWNIENIE DOSTĘPU I OKREŚLONYCH STANDARDÓW USŁUG PUBLICZNYCH	- Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych - Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych	4.1.; 4.2.; 5.1.
	WZMOCNIENIE MECHANIZMÓW TERYTORIALNEGO RÓWNOWAŻENIA ROZWOJU ORAZ INTEGRACJA PRZESTRZENNA DLA ROZWIJANIA I PEŁNEGO WYKORZYSTANIA POTENCJAŁÓW REGIONALNYCH	- Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach - Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich - Zwiększenie spójności terytorialnej	2.3.; 2.4.; 3.2.; 6.2.

7.2.Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Siedlec na lata 2016-2030 ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku

Zgodnie z zasadami tworzenia dokumentów określających kierunki strategicznego rozwoju poszczególnych województw, powiatów i gmin, poniżej uwzględniono i wskazano w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Siedlec projekty zbieżne ze strategicznymi planami rozwoju województwa.

Zbieżność Strategii Rozwoju Gminy Siedlec na lata 2016-2030 z wojewódzkimi programami zawartymi w dokumencie „Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku” przedstawiono poniżej.

W ramach dokumentu Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, ogólna wizja województwa wielkopolskiego przedstawiona jest jako dążenie do uczynienia województwa regionem nowoczesnym i zintegrowanym. Samorząd województwa za cel generalny postawił sobie:

Poprawę jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkującej wzrostem poziomu życia mieszkańców.

Szeroka analiza uwarunkowań społecznych, ekonomicznych, przyrodniczych, potrzeb społecznych oraz wytyczona misja województwa pozwoliła na wyznaczenie celów strategicznych:

1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej
2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami
3. Zwiększenie spójności województwa
4. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu

5. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia
6. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa
7. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.

Wszystkie przyjęte w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Siedlec projekty są w pełni zgodne z działaniami i w konsekwencji celami strategicznymi przyjętymi w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Dokładne przyporządkowanie przedstawia tabela.

Tabela 3. Zgodność projektów strategicznych z celami strategicznymi Województwa

Cele strategiczne	Cele szczegółowe	Zgodność projektu strategicznego Gminy Siedlec
POPRAWA DOSTĘPNOŚCI I SPÓJNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ	• Zwiększenie spójności sieci drogowej • Wzrost różnorodności oraz upowszechnianie efektywnych form transportu • Rozbudowa infrastruktury na rzecz społeczeństwa informacyjnego • Lepsze wykorzystanie dróg wodnych • Rozwój transportu zbiorowego • Rozwój komunikacji lotniczej	1.1.; 1.2.; 1.3.
POPRAWA STANU ŚRODOWISKA I RACJONALNE GOSPODAROWANIE JEGO ZASOBAMI	• Wsparcie ochrony przyrody • Ochrona krajobrazu • Ochrona zasobów leśnych i racjonalne ich wykorzystanie • Wykorzystanie, racjonalizacja gospodarki zasobami kopalin oraz ograniczanie skutków ich eksploatacji • Ograniczanie emisji substancji do atmosfery • Uporządkowanie gospodarki odpadami • Poprawa gospodarki wodno-ściekowej • Ochrona zasobów wodnych i wzrost bezpieczeństwa powodziowego • Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa • Promocja postaw ekologicznych • Zintegrowany system zarządzania środowiskiem przyrodniczym • Poprawa stanu akustycznego województwa	2.1.; 2.2.; 2.3.; 2.5.
WZMOCNIENIE POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO REGIONU	• Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw • Wzmocnienie roli nauki i badań dla innowacji i rozwoju gospodarczego • Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu • Rozbudowa instytucji otoczenia biznesu • Tworzenie warunków rozwoju inteligentnych specjalizacji, w tym	2.4.; 3.1.; 3.2.

	wspieranie sektorów kreatywnych w gospodarce • Rozwój instrumentów finansowych dla gospodarki • Doskonalenie kadr gospodarki • Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych • Tworzenie warunków dla ekspansji gospodarki województwa na rynki zewnętrzne • Poprawa warunków dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego • Rozwój gospodarki społecznej • Rozwój „srebrnego” sektora gospodarki • Rozwój biznesu i usług zdrowotnych	
WZROST KOMPETENCJI MIESZKAŃCÓW I ZATRUDNIENIA	• Poprawa warunków, jakości i dostępności edukacji • Wsparcie szkolnictwa wyższego • Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności • Rozwój oraz promocja postaw kreatywnych i innowacyjnych • Wzmocnienie szkolnictwa zawodowego i technicznego oraz poprawa organizacji rynku pracy • Rozwój kształcenia ustawicznego	4.1.; 4.2.
ZWIĘKSZANIE ZASOBÓW ORAZ WYRÓWNYWANIE POTENCJAŁÓW SPOŁECZNYCH WOJEWÓDZTWA	• Wzmacnianie aktywności zawodowej • Poprawa sytuacji i przeciwdziałanie zagrożeniom demograficznym • Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i opieki zdrowotnej • Promocja zdrowego stylu życia • Wzmacnianie włączenia społecznego • Wzmocnienie systemu usług i pomocy społecznej • Kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu • Budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego • Ochrona zasobów, standardu i jakości życia rodziny • Ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego • Poprawa warunków mieszkaniowych	4.3.; 4.4.; 5.1.; 5.2.; 5.3.; 6.1.
WZROST BEZPIECZEŃSTWA I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	• Tworzenie warunków dla zarządzania rozwojem regionu • Budowa wizerunku województwa i jego promocja • Sprawna, innowacyjna administracja samorządowa • Budowa partnerstwa dla innowacji	2.4.; 6.2.

	• Budowa regionalnych systemów zabezpieczania i reagowania na zagrożenia • Rozwój współpracy terytorialnej	
--	---	--

7.3. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Siedlec na lata 2016-2030 z Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020

Z momentem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej samorządy zyskały możliwość pozyskania środków finansowych na dofinansowanie różnych przedsięwzięć, w tym inwestycyjnych.

Z punktu widzenia samorządów gminnych, najważniejszy jest Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020.

Poniżej przedstawiono listę tych projektów strategicznych Gminy Siedlec, które kwalifikują się do uzyskania pomocy, przyporządkowanych do odpowiednich priorytetów w ramach nowego WRPO.

Tabela 4. Zgodność projektów strategicznych z priorytetami WRPO 2014+

Oś priorytetowa	Działanie	Zgodność projektu strategicznego Gminy Siedlec
INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA	• Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki • Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski • Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego • Internacjonalizacja gospodarki regionalnej • Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw	2.4.; 3.1.; 3.2.; 6.2.
ŚRODOWISKO	• Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych • Gospodarka odpadami • Gospodarka wodno-ściekowa • Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego • Ochrona przyrody	2.1.; 2.2.; 2.5.
TRANSPORT	• Infrastruktura drogowa regionu • Transport kolejowy	1.1.; 1.2.; 1.3.
WŁĄCZENIE SPOŁECZNE	• Aktywna integracja • Usługi społeczne i zdrowotne • Ekonomia społeczna	5.2.; 6.1.
EDUKACJA	• Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki	4.1.; 4.2.

	szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej • Uczenie się przez całe życie • Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy	
INFRASTRUKTURA DLA KAPITAŁU LUDZKIEGO	• Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną • Rewitalizacja obszarów problemowych • Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	2.3.; 4.3.; 4.4.; 5.1.; 5.3.

7.4. Określenie zbieżności Strategii Rozwoju Gminy Siedlec na lata 2016-2030 z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Dla gmin wiejskich duże znaczenie ma także dedykowany im Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Sam samorząd gminny i jego instytucja kultury będą mieli możliwość pozyskania środków w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”.

Konkretne dziedziny wsparcia przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Zgodność projektów z działaniem „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Działania	Wyszczególnienie	Podziałanie	Zgodność projektu strategicznego Gminy Siedlec
TRANSFER WIEDZY I DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA	Wsparcie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności	Wsparcie dla działań w zakresie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności	4.1.; 4.2.
	Wsparcie na demonstracje i działania informacyjne	Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych	
ROZWÓJ GOSPODARSTW I DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	Premie dla młodych rolników	Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników	2.4.; 3.1.; 3.2.
	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej	Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich	
	Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa	Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo rolne innemu rolnikowi	

	Restrukturyzacja małych gospodarstw	Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw	
	Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych	Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej	
PODSTAWOWE USŁUGI I ODNOWA WSI NA OBSZARACH WIEJSKICH	Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii	1.1.; 1.2.; 1.3.; 2.1.; 2.2.; 2.3.; 2.5.; 4.3.
	Gospodarka wodno-ściekowa		
	Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie <u>przestrzeni publicznej</u>	Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i powiązanej infrastruktury	
	Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów.		
	Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego	Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej	
WSPARCIE DLA ROZWOJU LOKALNEGO W RAMACH INICJATYWY LEADER (RLKS – ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ)	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	5.2.; 6.1.; 6.2.
	Wdrażanie projektów współpracy	Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania	
	Wsparcie kosztów bieżących i aktywizacji	Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji	
	Wsparcie przygotowawcze	Wsparcie przygotowawcze	

8. WDRAŻANIE STRATEGII ROZWOJU GMINY

Opracowanie, a następnie zatwierdzenie przez Radę Gminy dokumentu Strategii, to dopiero pierwszy etap cyklu zarządzania strategicznego Gminą. Kolejne jego elementy to:

- wdrażanie zapisów Strategii
- monitorowanie wdrażania Strategii
- ewaluacja (ocena) skutków realizacji działań
- ewentualne korekty planu i jego aktualizacja.

8.1. Wdrażanie zapisów Strategii

Wspólny wysiłek wielu osób, które przyczyniły się najpierw do opracowania szczegółowej diagnozy stanu gminy, a następnie Strategii jej rozwoju na następnych 15 lat, pójdzie na marne, jeżeli zaproponowane w niniejszym dokumencie projekty nie będą realizowane. Niestety, często zdarza się, że strategia po uchwaleniu staje się martwym dokumentem, do którego nigdy więcej już się nie sięga.

Strategia powinna być dokumentem żywym – powinna być po prostu podstawowym planem działania, wyznaczającym kluczowe kierunki przedsięwzięć samorządu lokalnego i wskazującym sposoby ich osiągania. Właśnie po to w pracach nad opracowywaniem Strategii wiele czasu poświęcono na rozpisanie każdego projektu strategicznego na zadania, czas wykonania, wykonawców i podmioty współpracujące.

Aby zaakceptowane przez Radę Gminy zapisy Strategii były realizowane, potrzebny jest organ, który będzie odpowiedzialny za rozdzielanie zadań, śledzenie postępów w ich wdrażaniu, okresową ocenę, nanoszenie korekt i uzupełnień oraz wprowadzanie do dokumentu nowych propozycji. W przypadku Gminy Siedlec organem tym będzie Wójt, który będzie realizował powyższe zadania w dużej mierze poprzez wyznaczonych pracowników Urzędu Gminy.

Zespół będzie przygotowywał analizę z realizacji Strategii w poprzednim roku, zawierającą informacje o zadaniach ukończonych, zadaniach będących w trakcie wykonywania oraz zadaniach nie rozpoczętych wraz z wyjaśnieniem przyczyn ewentualnych opóźnień. Konsekwencją wniosków, zawartych w analizie, może być propozycja nanoszenia zmian w dokumencie, polegających na przykład na zmianach terminów, usuwaniu, czy też dodawaniu określonych zapisów.

W następnej kolejności analiza będzie prezentowana przez Wójta na posiedzeniu Rady Gminy.

8.2. Monitoring realizacji Strategii

Monitoring to proces regularnego zbierania i analizowania informacji, dotyczących wdrażania Strategii, prowadzony w trakcie realizacji Strategii. **Ma on odpowiedzieć na pytanie, czy coś, co zostało zaplanowane, faktycznie zostało zrobione.** Monitoring jest rodzajem alarmu, który informuje, gdy wdrażanie przebiega niezgodnie z planem.

Dzięki niemu można:

- podjąć działania zaradcze
- skorygować plany
- zminimalizować skutki nieprzewidzianych zdarzeń.

Proces monitorowania powinien objąć następujące etapy:

- zdobycie wiedzy na temat tego, co w danym momencie powinno zostać już osiągnięte
- sprawdzenie, co faktycznie już zrobiono
- porównanie obydwu informacji i przygotowanie wniosków, czy możliwa jest terminowa realizacja planów
- w zależności od osiągniętych wyników – przygotowanie propozycji korekt
- dokonanie zmian w planach.

Planując system monitoringu należy pamiętać, że plany to tylko prognozy i nie gwarantują one pełnego wykonania. Trzeba zdawać sobie sprawę, że mogą się zdarzyć odchylenia i określić, jaka skala tych odchyleń będzie dla nas akceptowalna.

Monitoringiem w przypadku Gminy Siedlec zajmować się będzie Zespół ds. Strategii. W przypadku identyfikacji poważnych problemów w realizacji któregoś z projektów (mogących skutkować całkowitym lub częściowym niezrealizowaniem, albo opóźnieniem), Koordynator Zespołu będzie zgłaszał ten fakt Wójtowi w celu omówienia zaistniałej sytuacji i podjęcia środków zaradczych.

Po to, aby dokument Strategii pełnił faktyczną rolę podstawowego narzędzia zarządzania gminą, powinien on być zaopatrzony w mierniki, za pomocą których będzie można śledzić, czy realizowane zadania faktycznie przyczyniają się do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju, zapisanego w wizji gminy.

Dla Gminy Siedlec sporządzono indywidualny zestaw mierników, będących odzwierciedleniem zmian poziomu życia na jej terenie. Są to:

- 1) Liczba mieszkańców gminy
- 2) Poziom dochodów gminy na 1 mieszkańca
- 3) Udział wydatków majątkowych w łącznych wydatkach gminy
- 4) Odsetek gospodarstw domowych, posiadających dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej, bądź posiadających przydomową oczyszczalnię ścieków
- 5) Długość utwardzonych dróg gminnych i ścieżek rowerowych
- 6) Odsetek środowisk, korzystających z pomocy społecznej
- 7) Liczba przestępstw
- 8) Liczba wykroczeń
- 9) Powierzchnia gminy, objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
- 10) Liczba podmiotów gospodarczych (REGON)
- 11) Liczba bezrobotnych mieszkańców
- 12) Liczba laureatów konkursów i olimpiad przedmiotowych.

Oceniając w kolejnych latach skutki realizacji Strategii należy wziąć pod uwagę to, że:

- Wartości mierników 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10 i 12 powinny się sukcesywnie zwiększać.
- Wartości mierników 6, 7, 8 i 11 powinny się sukcesywnie zmniejszać.

8.3. Ocena skutków realizacji Strategii (ewaluacja)

Ocena (ewaluacja) to spojrzenie na realizację Strategii z punktu widzenia osiągnięcia rezultatów, wpływów i potrzeb, które miały być osiągnięte. **Ma ona odpowiedzieć na pytanie, czy coś zostało zrobione dobrze.**

Ocena powinna być prowadzona przez cały okres wdrażania Strategii. Konsekwencjami negatywnej oceny w trakcie realizacji Strategii może być:

- zakończenie danego zadania wcześniej
- zmiana celów
- zmiana sposobów realizacji.

Z kolei ocena końcowa nie wpływa na strategię w trakcie jej realizacji, ale może skutkować nowymi projektami w nowej Strategii. Służy ona zbieraniu doświadczeń i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

W trakcie dokonywania oceny należy odpowiedzieć na poniższe pytania:

1. Czy poszczególne zadania zostały wdrożone na czas, w ramach założonego budżetu i czy zostały osiągnięte zaplanowane efekty? Jeżeli nie, to:
 - Dlaczego tak się stało?
 - Co możemy zrobić w przyszłości, aby uniknąć błędów?
2. Czy osiągnęliśmy zaplanowane rezultaty (efekty)? Czy beneficjenci są zadowoleni? Jeżeli nie, to:
 - Dlaczego tak się stało?
 - Co możemy zrobić, aby zapewnić lepszą realizację w przyszłości?
 - Co możemy zrobić, aby zwiększyć skuteczność naszych działań?Jeżeli tak, to czy mogliśmy to zrobić bardziej efektywnie (niższy koszt przy takim samym efekcie)?
3. Czy realizacja Strategii przyczyniła się do osiągnięcia naszych celów strategicznych? Czy osiągnięte rezultaty i ich wpływ na cele strategiczne mają długoterminowy charakter? Jeżeli nie, to:
 - Dlaczego tak się stało?
 - Co możemy zrobić, aby osiągnąć bardziej długoterminowy charakter wyników i lepszą ocenę ich wpływu?
 - Co możemy zrobić, aby zwiększyć długoterminowy charakter osiągniętych rezultatów?

Za ewaluację skutków wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Siedlec będzie odpowiadać Zespół pracowników, przekazując analizę Wójtowi, a następnie przedkładając go Radzie Gminy.

8.4. Ewentualne korekty planu i jego aktualizacja

Zapisane w Strategii zadania nie powinny być zatwierdzone raz na zawsze – co jakiś czas powinny być one przeglądane i ewentualnie korygowane bądź uzupełniane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Równocześnie do dokumentu Strategii powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź zgłaszanych potrzeb.

Przesłankami aktualizacji dokumentu Strategii mogą być:

1. Czas – obowiązująca strategia została opracowana co najmniej kilka lat temu i od tej pory nie była aktualizowana
2. Nastąpiły istotne zmiany wewnątrz gminy, a szczególnie w jej otoczeniu, które należy uwzględnić w dokumencie Strategii, np. nowa perspektywa budżetu unijnego, kryzys gospodarczy, współpraca w ramach Powiatu
3. Początek kolejnej kadencji samorządu.

Niniejszy dokument planistyczny powinien mieć charakter kroczący. Najbardziej na początku każdej kolejnej kadencji Rady Gminy powinien być dokonany jego gruntowny przegląd i aktualizacja wraz z przesunięciem okresu programowania. Ewentualne korekty bądź uzupełnienia powinny być dokonywane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Do dokumentu Strategii powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskanie dodatkowych środków), bądź identyfikowanych potrzeb.

Rolę koordynatora procesu aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Siedlec będą pełnić wyznaczeni pracownicy Urzędu Gminy. Będą oni zbierać propozycje zmian od szefów poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Gminy, przewodniczących komisji Rady Gminy oraz szefów jednostek gminnych, a następnie przedstawiać je Wójtowi.

8.5. Informowanie społeczeństwa

Naczelnym celem przygotowania, a następnie wdrażania Strategii jest, zapisane w wizji i misji, zapewnienie mieszkańcom Gminy Siedlec jak najbardziej dogodnych warunków do życia, pracy i wypoczynku. Realizacja Strategii ma służyć lokalnej społeczności i wobec tego powinna ona zostać powiadomiona o jej kluczowych zapisach, bowiem uchwalony przez Radę Gminy dokument jest nie tylko „przewodnikiem” dla działań samorządu, ale pełni również funkcję informacyjną dla mieszkańców – powinni oni dowiedzieć się z niej, jakie działania będą w perspektywie kolejnych kilku lat podejmowane przez Urząd Gminy i podległe jednostki.

Oprócz publikacji pełnej wersji Raportu i Strategii w Biuletynie Informacji Publicznej, najważniejsze tezy Strategii zostaną zaprezentowane poprzez stronę internetową gminy i media lokalne.

Ważne jest także cykliczne informowanie lokalnej społeczności o postępach we wdrażaniu Strategii, przede wszystkim poprzez publikację corocznych, syntetycznych sprawozdań.

9. SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Zakres czasowy projektów strategicznych</i>	41
<i>Tabela 2. Zgodność projektów strategicznych z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020</i>	84
<i>Tabela 3. Zgodność projektów strategicznych z celami strategicznymi Województwa</i>	86
<i>Tabela 4. Zgodność projektów strategicznych z priorytetami WRPO 2014+</i>	88
<i>Tabela 5. Zgodność projektów z działaniem „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020</i>	89

10. SPIS WYKRESÓW

<i>Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów Gminy</i>	12
<i>Wykres 2. Miejscowości pochodzenia respondentów ankiety</i>	15
<i>Wykres 3. Udział poszczególnych grup wiekowych w badaniu ankietowym</i>	16
<i>Wykres 4. Poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców</i>	16
<i>Wykres 5. Status zawodowy badanej grupy mieszkańców Gminy</i>	17
<i>Wykres 6. Zestawienie statusu ekonomicznego badanych z ich poziomem wykształcenia</i> .	18
<i>Wykres 7. Ocena badanych dotycząca warunków życia w Gminie Siedlec (procent wskazań)</i>	19
<i>Wykres 8. Wskazane przez badanych najważniejsze pozytywne elementy życia w Gminie Siedlec (% odpowiedzi respondentów)</i>	20
<i>Wykres 9. Wskazane przez badanych najważniejsze negatywne aspekty życia w Gminie Siedlec (% odpowiedzi respondentów)</i>	21
<i>Wykres 10. Najważniejsze działania inwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)</i>	22
<i>Wykres 11. Najważniejsze działania nieinwestycyjne na terenie Gminy wskazane przez badanych (% odpowiedzi respondentów)</i>	23
<i>Wykres 12. Najważniejsze sprawy do załatwienia na terenie miejscowości zamieszkania ankietowanych (% odpowiedzi respondentów)</i>	24

10. SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1. Układ strategii</i>	9
<i>Rysunek 2. Mapa gminy Siedlec</i>	11

ZAŁĄCZNIK 1. FORMULARZ ANKIETY**Strategia Rozwoju Gminy Siedlec na lata 2016-2030**

Szanowni Państwo,

Gmina Siedlec przystąpiła do prac nad sporządzeniem najważniejszego dokumentu planistycznego - **Strategii Rozwoju Gminy Siedlec na lata 2016-2030**.

Jedną z form udziału społeczności lokalnej w tworzeniu w/w opracowania jest niniejsze badanie ankietowe. Dzięki niemu pragniemy poznać Państwa opinie na temat warunków życia na terenie Gminy oraz proponowanych kierunków dalszego rozwoju naszej małej ojczyzny. Z tego powodu prosimy Państwa o poświęcenie kilku minut na wypełnienie niniejszego formularza.

Ankieta jest anonimowa!

Dziękujemy bardzo za udzielone odpowiedzi.

I. Jaka jest Pani/Pana ocena warunków życia w Gminie Siedlec? Proszę zaznaczyć odpowiednią kratkę według skali:						
5 - bardzo dobra, 4 - dobra, 3 - przeciętna, 2 - zła, 1 - bardzo zła.						
Pytanie/Ocena	5	4	3	2	1	Nie mam zdania
Stan infrastruktury drogowej						
Stan infrastruktury okołodrogowej (chodniki, oświetlenie, ścieżki rowerowe)						
Stan infrastruktury wodociągowej (dostępność wodociągów, jakość wody)						
Stan infrastruktury kanalizacji sanitarnej						
Stan infrastruktury teleinformatycznej (Internet, telefony, zasięg sieci komórkowych)						
Stan środowiska przyrodniczego						
Dostępność kultury i rozrywki						
Dostępność infrastruktury sportu i rekreacji						
Dostępność i standard wychowania dzieci - przedszkola						
Jakość nauczania dzieci na terenie Gminy - szkoły podstawowe						
Jakość nauczania młodzieży na terenie Gminy - gimnazja						
Dostępność sklepów i usług dla ludności na terenie Gminy						
Dostępność usług medycznych na terenie Gminy						
Bezpieczeństwo publiczne w Gminie						
Możliwość podjęcia pracy w Gminie						
Możliwość rozpoczęcia działalności gospodarczej w Gminie						
Powiązania komunikacyjne wewnątrz Gminy (transport zbiorowy)						
Powiązania komunikacyjne Gminy z innymi gminami (transport zbiorowy)						
Estetyka Gminy, tereny zielone						
Wizerunek Gminy w mediach (prasie, radiu, telewizji)						
Obsługa administracyjna mieszkańców w Urzędzie Gminy						
Życzliwość mieszkańców i stosunki dobrosąsiedzkie						

II. Proszę wymienić 2 najważniejsze pozytywne elementy życia w Gminie Siedlec:

1.

2.

III. Proszę wymienić 2 najważniejsze problemy (negatywne aspekty) życia w Gminie Siedlec:

1.

2.

IV. Proszę wskazać 3 najważniejsze działania inwestycyjne (budowlane, remontowe) na terenie całej Gminy Siedlec, na które powinny w pierwszej kolejności zostać wydatkowane środki z budżetu Gminy:

1.

2.

3.

V. Proszę wskazać 3 najważniejsze działania nieinwestycyjne (czyli zadania społeczne, wydarzenia rekreacyjne, kulturalne, itp.) na terenie Gminy Siedlec, na które powinny w pierwszej kolejności zostać wydatkowane środki z budżetu Gminy:

1.

2.

3.

VI. Proszę wskazać 3 najważniejsze SPRAWY DO ZAŁATWIENIA NA TERENIE MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ PAN/PANI MIESZKA:

1.

2.

3.

INNE UWAGI/OPINIE

.....

.....

.....

Proszę uzupełnić poniższą tabelkę

Wiek	18-29 lat	30-39 lat	40-49 lat		50-59 lat	pow. 60 lat	
Płeć	Mężczyzna				Kobieta		
Wykształcenie	Wyższe	Policealne	Średnie		Zawodowe	Podstawowe/Gimnazjalne	
Status zawodowy	Pracownik etatowy	Przedsiębiorca	Rolnik	Uczeń Student	Emeryt Rencista	Niepracujący	Inny
Miejsce i okres zamieszkania	Miejscowość zamieszkania		Okres zamieszkania w Gminie (w latach)				
			do 5	6-10	11-20	pow. 20	